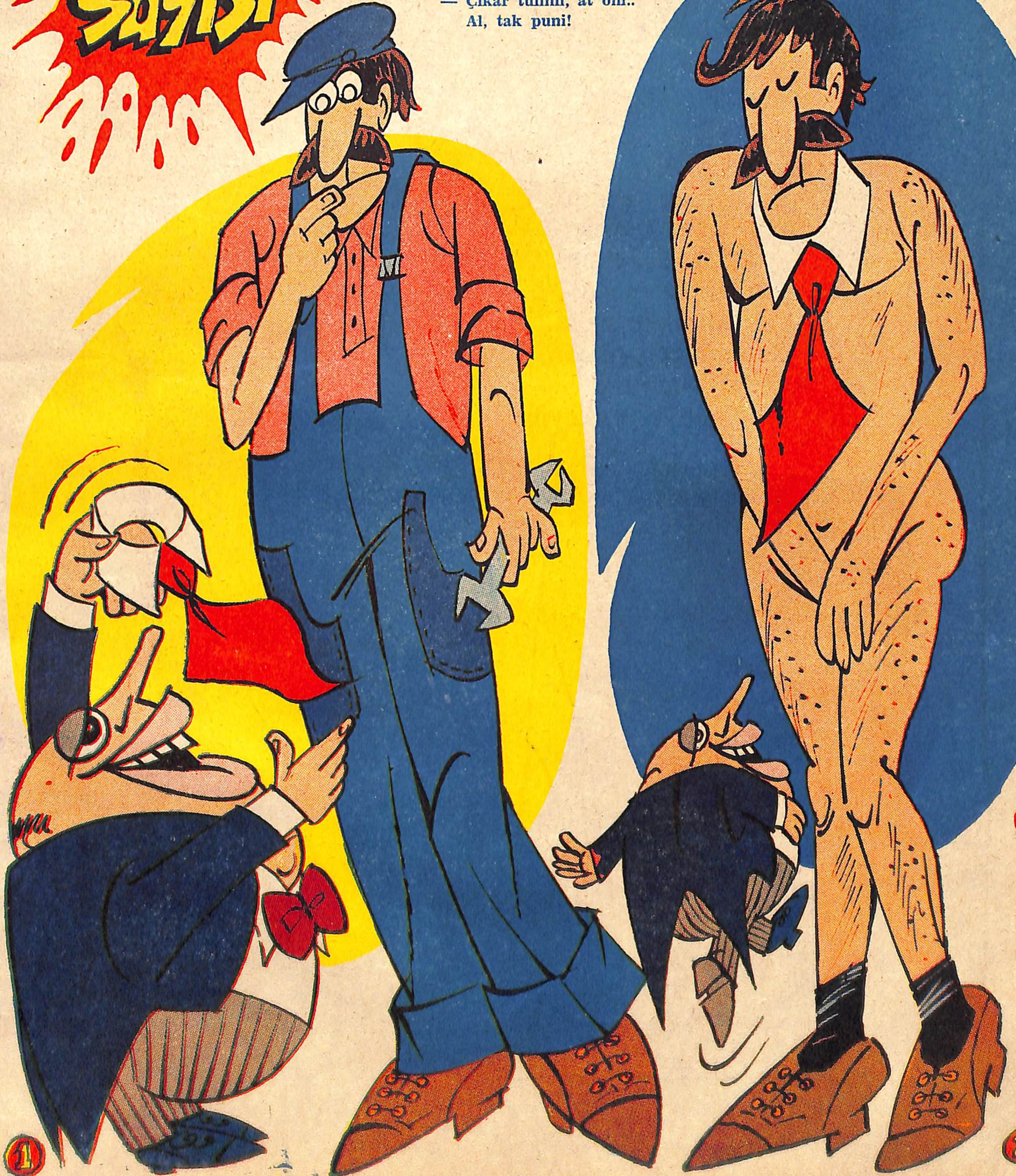
Akbaba

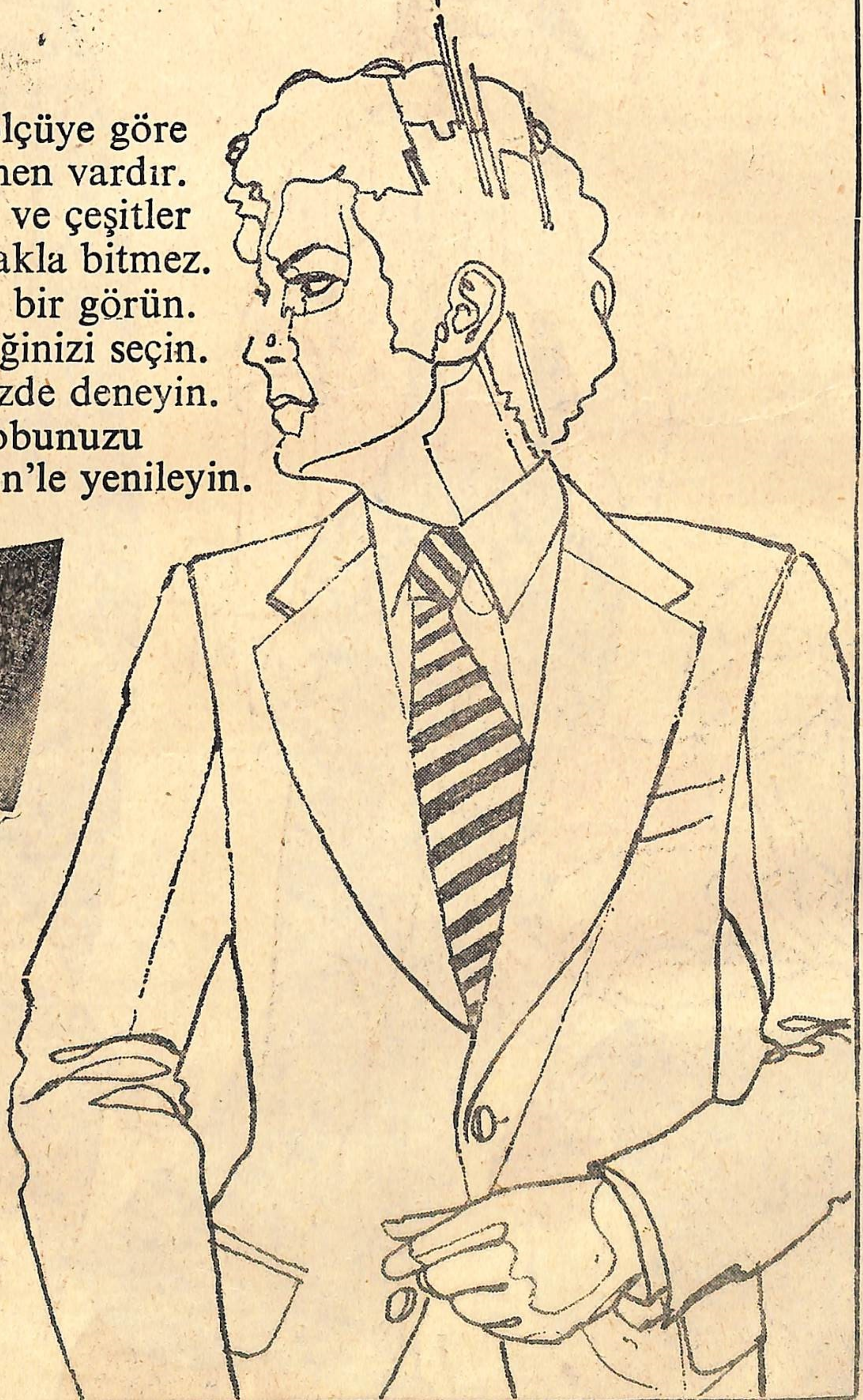

Sizin için de bir Beymen var.

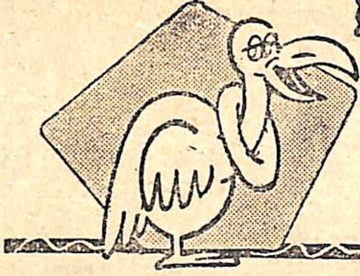
Her zevke, her ölçüye göre
bir Beymen vardır.
Beymen'de renkler ve çeşitler
saymakla bitmez.
Beymen'leri bir görün.
Dilediğinizi seçin.
Üstünüzde deneyin.
Ve gardrobunuzu
Beymen'le yenileyin.

"Seçkinlerin giyimi"

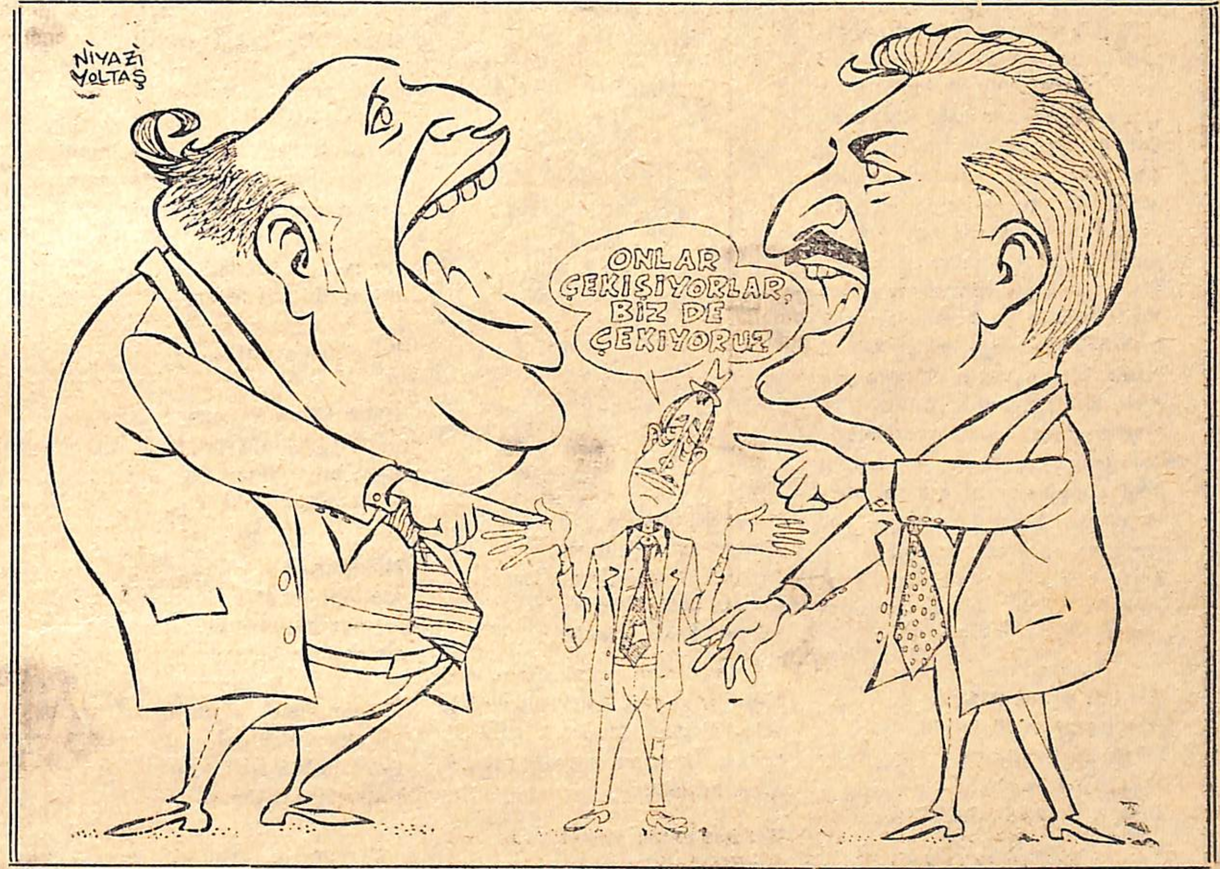
Yıl: 54 Cilt: 30 Sayı: 20 • Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ • 12 Mayıs 1976 • Fiyatı 250 Krş.

Akbaba

Angaje mangaje

«Günde sekiz saat yemek yiyemez, sekiz saat içemez, sekiz saat sevişemezsiniz. Günde sekiz saat yapabileceğiniz tek şey çalışmaktır. İşte insanın kendisini ve çevresindekileri dertli ve mutsuz etmesinin nedeni.»
— William Faulkner —

ÇALIŞAN kişiler ortak bir amaca, üretime hizmet ederler. Böylece «çalışmak» sözünde bulduğumuz anlam da ortaya çıkıyor. Para kazanmakla çalışmak eş anlamlı değildir. Çalışmak üretmektir.

Üreten kişiler, aralarında dayanışma kurmakla hem kendilerini güçlendirirler, hem de üretimi hızlandırmış olurlar. Sosyal güvenlik bunun sonucudur.

Ülkemizde işçi - memur ayırımı tartışması uzun yıllardır süregelir. Eskiden işçiye kız verilmediği, memurun el üstünde tutulduğu; sendikal hakların kazanılması sonucu işçilerin daha dengeli bir yaşama kavuştukları, memurların baş sallayıp üç otuz para aylık alan garip yaratıklar biçimine girdiği, şimdi kız bulamayanların onlar olduğu, vb., söylene söylene sakız olmuş sözlerdir.

İlkin, genellemelere karşıyız, Sosyal hakların bilincine varan memurların sayısı az olmadığı gibi, yasayla kazandığı haklarından «patron tarafından ağzına çalınan bir parmak bal» karşılığı vazgeçen işçiler de yok değil.

İkincisi, işçi - memur ayırımına karşıyız. Memurların çoğu bürokrat olabilir. Ama üretimde bürokratların da yeri vardır. Sanayi devrimini tamamlamış toplumlarda işçi - memur ayırımına rastlayamazsınız pek. Bir «çalışan» deyimi vardır. Çalışan sınıflar, mavi yakalı çalışanlardan ve beyaz yakalı çalışanlardan oluşur. Mavi, iş tulumunun rengi; beyaz ise gömleğin rengin-den gelir ve anlamları oldukça açıktır. Mavi yakalılar ellerini kullanıp zenaatlerini icra ederler, beyaz yakalılar ise yönetici ve ahenk sağlayıcı olarak çalışırlar. Ama iki grup da çalışır. Altı çizilmesi gereken budur.

Bütün toplumlarda çalışan sınıflar çoğunluğu oluşturur. Hükmeden sınıflar ise sayıca az olmalarına karşın üretimin kilit noktalarını tutmuşlardır. Kazancın dağılımını denetleyen onlardır. Çalışanların üretimden alacakları payı hiçbir zaman hükmeden sınıfın iyiliği ya da kötülüğü belirlemez. Herkes gibi, hükmeden sınıf da kendi çıkarından yanadır. Elinde olsa kimseye bir şey vermez. Çalışanlar haklarını aramayı bilmezlerse hava alırlar. «Ağlamayan çocuğa meme vermezler,» sözü uygun değil burada. Sözünü ettiğimiz, ağlamak değil, ikna edici olabilmek. İkna edici olabilmenin yolu, haklılığın yanısıra güçlü olabilmektir. Güçlülük ise birlikten doğar.

Uzun sözün kısası, işçi - memur ayırımı biçimde var olsa bile, gerçekten yoktur, olmamalıdır. Dengeli bir toplum, ancak işçilerin, memurların ve bir de önemini kimsenin yadsıyamayacağı köylülerin kaynaşması, birbirlerini anlamaları amaçları için birlikte çalışmalarıyla kurulabilir.

Türk toplumu henüz dengeli bir toplum değildir.

Ama Türk toplumu Bay Süleyman Demirel'in dediği gibi de değildir.

«Türk işçisi hiçbir zaman sola angaje olmamıştır,» diyor Bay Demirel. Buradaki mantık çelişkisini uzun boylu tartışacak değiliz. Bu söz bundan onbeş - yirmi yıl önce söylenmiş olsaydı geçerli sayılabilirdi belki. Evet Türk işçisi o zamanlar sola «angaje» olmamıştı belki. Solun ne demek olduğunu bilmediğinden.

İşçi de sola «angaje»dir, memur da, köylü de. «Angaje» olmak zorundadırlar. Eğer «çalışmak» sözünün anlamını biliyorlarsa.

AKBABA

AKBABA
ÖZEL TV SAYISI
KOMİSER COLUMBO
SEMENTA
TATLI SERT
BONANZA
PASAKLI SALLY
BAY MÜFETTİŞ
Ve TV'de bütün sevdiklerinizi en ilginç yönleriyle Gelecek hafta AKBABA'DA

M.C. ULUDUR, MEMUR Katsayının Kuludur!..

Vedat SAYGEL

Bir gazinoda düzenlenen memurlar gecesinde gazozlar içildi, simitler yenildi, üyelere okunan «katsayı marşı» oybirliğiyle kabul edildi

AY ortasına rastlaması nedeniyle sahil yolundaki gecekondu gazinoların birinde düzenlenen gece umulanın üstünde bir ilgi görmüş, ünlü ses sanatçıları günün sevilen şarkılarından aranje ettikleri eserlerle unutulmaz bir konser virmiştir. Çay, kahve, gazoz servisi yapan garsonların arasından kırıla büküle ve memurların alkışlarıyla sahneye çıkan Gönül Kızar, hiç de kızgın olmayan bir sesle «Dargın ayrılmayalım/Diye koştum sana dün» dizeleriyle başlayan «Vagonlar» şarkısının yeni düzenlemesini saz arkadaşlarının eşliğinde okurken yer yerinden oynamış, karışıklık çıkaran pek çok kişi karakolu boylamıştır. Olay yaratan şarkının sözleri şöyleydi:

Bir çift pabuç uğruna
Kenti gezdim şöyle dün
Gözlerim fiyatlarda
Dolaştı üzgün üzgün
Dolaştı üzgün üzgün.

Çıkmadı cepte para
Kendi kendime güldüm
Karşımda borç alacak
Eski bir dostu gördüm
Eski bir dostu gördüm.

Kimsede metelik yok
Herkes aynı biçimde
Vitrindeki pabuçlar
Hicran kaldı içimde
Hicran kaldı içimde.

Bu şarkıdan sonra «Kadifeden Kesesi»nin yeni düzenlemesiyle sahneye çıkan Ahmet Küstün, alkışları bastıran sesiyle programına başladı:

Kat kat olmuş ensesi
Meclisten gelir sesi
Yuvarlak lâflar eder
Ah aptal sanır, ah aptal sanır herkesi
Aman yallah yandım bittim Billâh
Beklemekten, beklemekten illallah!

Son olarak sahneye çıkan Mefharet Kefalet'in şarkısı marş havası taşıyınca memurlar tarafından hemen benimsendi:

Çıktık açık alınla
Bu ay da yüz akıyla
Fiyatlara geçildik
İki göğüs farkıyla.

Ölüm kalım kavgası
Sürdürdüğümüz çaba
Eşya mıyız insan mı
Bitki miyiz acaba?

Hükümetimiz buldu
İşsizliğe de çare
Memur yapılıverdi
Onbinlerce biçare!

Memur denen gariban
Yürekleri dağlıyız
Boşvermişiz NATO'ya
Katsayıya bağlıyız!

Gecenin bir saatinde boşalan gazino ertesi günün hazırlıklarına başlarken, sokakları dolduran memurlar, marşlarını söyleyerek evlerinin yolunu tutuyorlardı.

Ayağını sıcak tut başını serin Derdini bize aç düşünme derin

Bandırma'dan Namık Neçare soruyor:

«Yıllarca yarı aç yarı tok çalıştım çabaladım, sonunda lise diplomasını aldım. Tüm sıkıntısına rağmen yaşamak istediğimden yüksek öğrenim yapmayı düşünüyorum. Amacım bir devlet dairesinde memur olarak çalışmak. Bu iş için nereye başvurmalıyım, hangi evrakı tamamlamalıyım?»

Önce MC partilerinden birine kayıt olacaksınız, Ülkü Ocaklarından iyi hal kâğıdı alacaksınız. Üye kartınınıza iyi hal kâğıdı ile iki de vesikalık fotoğrafınızı eklersiniz, sizin için açılacak dolgun maşlı kadroyu beklersiniz.

Eskişehir'den Hale Hazır soruyor:

«İlişikteki fotoğrafta gördüğünüz ben, yıllardır kademe yükselmesi bekleyen dargelirli bir memureyim. Yükselmek için ne yapayım?»

Bir televizyon programına çıkmanın yoluna bakın efendim. Kısa zamanda ya film çevirme teklifleri alırsınız, ya gazinoların birinde şarkı söylemek zorunda kalırsınız.

İstanbul'dan bir grup sağlık işçisi soruyor:

«Son aylarda işçilerin memur yapılmalarına neden hız verildi?»

İşleyen fabrika sayısı az, işçi kadrosu dar. İşsizliği önlemenin başka yolu mu var?

— Madem huzursuzluğun nedenlerinden biri de bu, öyleyse hemen kat sayısını arttıralım!

TEST : BAŞARILI BİR MEMUR MUSUN?

1 — Sabah evinizden çıkıp, üç beş liralık dolmuş parasının cebinizde kalması için Montreal Olimpiyatlarına hazırlanan bir maratoncu ciddiyetiyle çalıştığınız yere dek koştunuz, şefiniz gelmeden masanızın başına geçmeyi başardınız. Bir yandan soluk alıp veriyorsunuz, bir yandan kafanızda alacaklılarınıza vereceğiniz cevabı kuruyorsunuz. Kahveciye ısmarladığınız çay henüz gelmeden karşınıza işi olan bir yurtdaş dikiliverdi. Elindeki kâğıtları burnunuza burnunuza uzatarak işiyle ilgilenmenizi bekliyor.

NE YAPARSINIZ?

a) Esnafın «Müşteri velinimetimdir» demesi gibi «Vatandaş velinimetimdir» diyerek derdine derman olmaya mı bakarsınız?

b) Burnunuzun ucuyla belirsiz bir yeri gösterip, başınızdan mı atarsınız?

c) Adamı görmezlikten gelip kulağınızın üstüne mi yatarsınız?

2 — Şefiniz, müdürünüzle can ciğer kuzu sarması geçinip gidiyorsunuz. Bir gün yasal olmayan bir iş verdiler, «Aramızda kalırsa ikimiz için de iyi olur» dediler. Bu işi kimseye çaktırmadan kıvırırsanız, tüm parasal sorunlarınızın sona ereceğini de biliyorsunuz. NE YAPARSINIZ?

a) «Emri sizden, yetkiyi yasalardan alırım» diyerek âmirinizin ricasını geri mi çevirirsiniz?

b) Emri yerine getirmek amacıyla yetkiniz dışında birtakım dolaplar mı çevirirsiniz?

c) Âmiriniz tarafından yolsuzluğa zorlandığınız ilgililere haber mi verirsiniz?

3 — İş dediğin kolay çıkmaz ya, diyelim rekor yenilemeye kalktınız, boynu bükük yurtdaşın işini birkaç dakikada yaptınız. Adamcağız bir sevindi, bir sevindi ki, nerdeyse karşınıza geçip şakır şakır oynayacak. Bu sevinçle tuttu, «Az ama kusuruma bakmayın» diyerek evinin ekmek parasını avucunuza sıkıştırıverdi. NE YAPARSINIZ?

a) Ona, görevinizin gereğini yerine getirdiğinizi söyleyerek verdiği parayı iade mi edersiniz?

b) Verileni az gördüğünüz halde «İnsanlık bizde kalsın» diyerek susma yoluna mı gidersiniz?

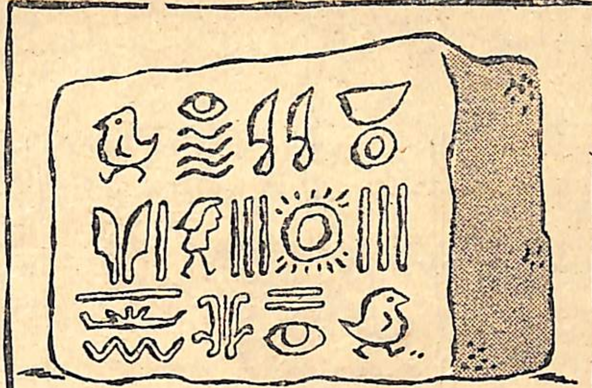
c) Hoşunuza gitmeyen azlıktaki parayı suratına atıp, «Şuna üç onluk daha ekle bakalım» mı dersiniz?

SONUÇ: «Vatandaş velinimetimdir» deyerek hemen işine sarılırsanız; «Emri sizden, yetkiyi yasalardan alırım» diyerek sizi yasa dışı yollara sürükleyen amirinize kızar darılırsanız; rüşveti almanın da, vermenin de suç olduğunu işini yaptığınız yurtdaşa anlatırsanız, tez elden memuriyeti bırakın kardeşim! Zira sizin gibi dik kafalılar sürünmekten de, sürülmekten de ömrü billâh kurtulamaz!

memur müzesi

YAZAN ÇİZEN: NİYAZİ YOLTAŞ

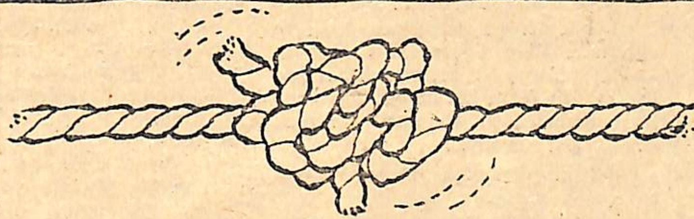
ŞU MÜZESİ, BU MÜZESİ DERKEN, SONUNDA MEMUR MÜZESİ DE AÇILDI!
GEÇTİĞİMİZ HAFTA BAŞINDA, ETYEMEZ SEMTİNDE BÜYÜK BİR TÖRENLE AÇILIŞI YAPILAN VE İÇİNDE BİRBİRİNDEN DEĞERLİ BİNLERCE ESERİN SERGİLENDİĞİ BU EMSALSİZ MÜZEYİ, GELİN HEP BERABER GEZELİM SEVGİLİ OKURLAR...

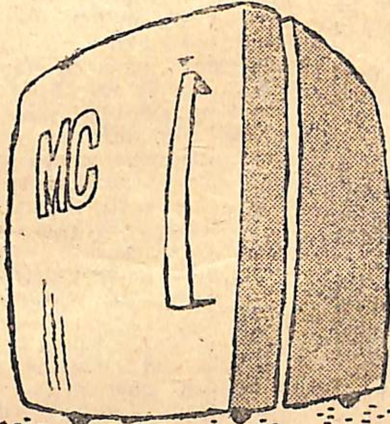
M.Ö. IV ASRA AİT BU KİTABE, O DEVİRDE YAŞAMIŞ BİR EVRAK MEMURUNUN MASASINDA BULUNMUŞTUR. KİTABEDE ŞU CÜMLE YAZILIDIR "BUGÜN GİT, YARIN GEL!"

BU DA MİLYONLARCA MEMUR MAAŞINI DOĞRAYAN ÜNLÜ KUMANDAN "MEYAK" IN ÜNLÜ KILICI...

BURADA DA, ANKARA YAKINLARINDA BULUNAN TARİHİN EN ÜNLÜ DÜĞÜMLERİNDEN BİRİ OLAN 'PERSONEL KANUNU DÜĞÜMÜ'NÜ GÖRÜYORSUNUZ.

VE İŞTE BURADA DA, İÇİNDE DOKUZUNCU DERECEDE DONDURULMUŞ MAAŞ KATSAYISI BULUNAN XX. ASRA AİT MC MARKA BUZDOLABI SERGİLENMEKTE...

BİR YIL İÇİNDE TAM OTUZ DOKUZ KEZ ORADAN ORAYA ATANAN ÜNLÜ GEZGİNCİ ÖĞRETMEN (PİRİ REİS'İN DEĞİL) HAYRİ REİSİN HARİTASI.

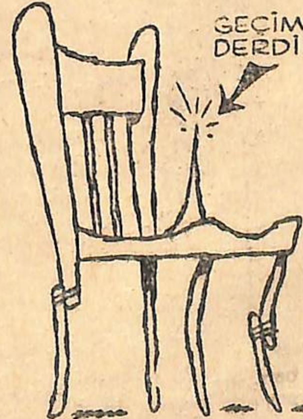
...VE BU DA, XIX. ASIRDAN BERİ UYKUDAN UYANMAMIŞ, KOLALI GÖMLEKLİ, ETEĞİ ÇAMURLU, GÖZLERİ MAHMUR KÂTİP...

OTUZ MAAŞLIK EMEKLİ İKRAMİYESİ KANUNUNUN ÇIKMASINI BEKLEYEN MALİYE MEMURU RÜKNETTİN EFENDİ'NİN EN SON FOTOĞRAFI.

M.S. II. ASRA AİT BİR MEMUR GİYSİSİ ÖRNEĞİ... GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ, GÜNÜMÜZDE DE MEMUR MODASININ DEĞİŞMEYEN UNSURUNU SIKILMIŞ KEMER TEŞKİL EDİYOR.

TAHSİLÂT KALEMİNDE ÇALIŞAN GIYASETTİN ÇOKÇEKTİN ADINDAKİ MEMURUN, TAM 36 YIL ÜZERİNDE OTURDUĞU İSKEMLE...

YUKARDA, 39 AYLIK MAAŞ FARKLARINI UMA UMA, MUMA DÖNEN BİR MEMUR HEYKELİ GÖRÜYORSUNUZ.

Gülmeyip güldürenler

AKŞAM yemeği yenmiş, televizyon mahmurluğu basmıştı.

Babası, ilkokul üçüncü sınıfa giden oğlunu arada bir uyarıyordu:

«— Oğlum, saatler bir saat ileriye alındı. Sabahın köründe kalkacaksın. Dersini yapıp hemen yat...»

Çocuk, hiç oralı değildi. Birkaç oyuncak vardı önünde. yaptıklarına bakılırsa uçuyor, koşuyor, başka dünyalarda dolaşıyordu.

«— Oğlum...» dedi, yine babası. «Deminden beri ne diyorum sana?»

Birden uyandı, yada kendine geldi çocuk. Baktı... Baktı babasına. Sonra, elindeki küçük otomobilleri, tahta parçalarını, plâstik adamları attı yere, başladı tekmeleriyle çiğnemeye.

Bir şey diyemedi adamcağız. Dünyanın parası... İsyan eden oğul, odaya girip çığlık atan karısı... Karıştı adamın kafası. N'oluyordu bu çocuğa?

«— Delirdin mi sen?» diye, annesi çocuğun üzerine yürüdü. Durdurdu karısını. Çocuğun sakinleşmesini bekledi. Sonra, karşı karşıya oturdular. Çocuk, çatık kaşlarını daha da germiş, gözleri kin, öfke, kızgınlık saplıyordu. Titredi adam:

«— Oğlum...» dedi. «Neyin var yavrum?»

Çocuğun suskunluğunu bekleyemedi annesi:

«— Bu çocuğa o kadar yüz verme...» diye bağırdı. «Bugün oyuncağını ezen, yarın senin, benim kafamı ezer anladın mı?»

Annesine çevirdi bakışlarını çocuk. Noktalanmış duruşunu hiç bozmadan:

«— Baba...» dedi yürekten. «Neden böyle oluyor?»

«— Ne n'oluyor?»

«— Sen, annem, herkes... Hep canımı sıkacak sesler çıkarıyorsunuz.

Hep... Hep sinir edici şeyler oluyor...»

«— Vay terbiyesiz vay...» dedi annesi. Ama, babası daha sakindi:

«— Hemen parlama hanım...» dedi. «Durumu görüyorsun...»

« Hayat demek, savaş demek cahil oğlum...» diye devam etti annesi. Baban akşama kadar, ben desen öyle, iki lira fazla kazanalım diye neler çekiyoruz, şu eve nasıl dönüyoruz biliyor musun?»

«— Peki, peki neye yarıyor bu para?»

Çocuğun sert sesine, sert cevap verdi kadın:

«— Aaa, olanlar olmuş buna, para bu oğlum para, neye yaramaz ki?»

Karısını yeni görüyormuş gibi baktı adam. Hemen oğlunun elini tuttu. Saçlarını okşadı:

«— Anlaşılan bizim evde bir şeye yaramıyor...» dedi. Uzaklarda kalmış bir özleme yakarır gibi devam etti: «Sevgi, sorumluluk çatık kaşlarımız olup simgelenmiş. Öylesine kaskatı kesilmiş ki, çözmeye hiçbir alışkanlık yetmez. Yüzümüz gülmeli ama, nasıl? İşte bak oğlum, ellerimizle gülebiliyoruz böyle. Ancak bu kadar...»

Ellerini hızla çekti babasından. «İyi geceler» deyip, ardına bakmadan odadan çıktı.

Annesi, derin bir soluk salıp konuştu:

«— Büyüyünce o da anlar ama...»

O zaman güldü adam. Avuçlarında çocuğunun sıcak anısı dalga dalga...

* * *

PIRIL pırıl çocuk gözleri öğretmeni izliyordu. Parmak kaldırdı bir öğrenci. Fakat:

«— Dersi kesme yavrum...» dedi, öğretmen. «Sorularınız varsa, sonra söz vereceğim.»

Bu kez, yanındaki arkadaşı ile tartışmaya girişti parmak kaldıran çocuk. Öğretmen:

«— Konuşmayı kesin...» diye uyardı. Ama, yine aynı el kalkmış, söz istiyordu.

«— Peki, söyle bakalım...» diye, canı sıkkın söz verdi çocuğa.

«— Öğretmenim...» dedi, çocuk. «Arkadaşımla anlaşamıyoruz.»

«— Ders yapıyoruz oğlum. Şimdi ikinizi de...»

«— Kavga değil öğretmenim. Dedim ki arkadaşıma; çiçeklerin, ağaçların, hayvanların, insanların, balıkların bir dişisi, bir erkeği vardır...»

«— Var tabii...» dedi, öğretmen.

«— İnsanların, hayvanların dişisini, erkeğini biliyoruz. Ama, hangi çiçek, hangi ağaç dişidir, yada erkektir ayırabilir miyiz?»

«— Bu konuları ilerki sınıflarda göreceğiz. Şimdi...»

«— Peki öğretmenim; dünyamız dişi midir, erkek midir? Bunu da görecek miyiz?»

«— Dünyamız... Haa, o mu? Neyi yâni?»

«Arkadaşım diyor ki; dünyamız dişi imiş.»

«— Demek öyle diyor...»

«— Evet efendim...» diye, öbür çocuk söz aldı. «Çünkü, toprak ana deyimini kullanıyoruz. Doğa üretiyor, doğuruyor. Demek ki dünyamız dişi...»

«— Hayır efendim...» dedi ilk çocuk. «Geçen dersimizde gördük. Dünyamızın yarısından çoğu denizlerle kaplı. Deniz de üretiyor. Arkadaşım toprak ana, derse, ben de deniz baba, derim. O zaman dünyamız erkek olur.»

«— Anlaşıldı çocuklar...» dedi öğretmen. «Bu konuları tartışmak için size ayrıca bir zaman ayıracağım. Şimdi yazın bakalım...»

Gülüyordu öğretmen. Denizle - kara arasında bir başka ilişki kurmaya çalışıyor, nasıl bir sonuca varması gerektiğini saptayamıyordu...

* * *

ÇOCUKLARININ sekizinci yaş günüydü bu akşam. Hazır çarşıya çıkmışken onu bir fotoğrafçıya götürelim dediler.

Girdikleri yerin sahibi elli yaşlarında, yıllarını bu mesleğe vermiş biriydi. Onları hemen stüdyoya aldı. Çocuğun saç tuvaleti, giysi yakası, ağzı, burnu derken:

«— Yarım, cepheden olacak değil mi?» dedi, yaşlı adam.

«— Evet...» dediler annesi, babası.

Çocuğu alçak bir tabureye oturttu. Işık ayarlamasını yapıyordu.

«— Amca...» dedi, birden çocuk. «Fotoğrafım renkli mi olacak?»

«— İstersen renkli olur yavrum...» dedi yaşlı adam.

«— Renkli olsun» dedi annesi.

«— İyi ya, renkli çekelim» dedi o da.

«— Amcacığım...» dedi, bu kez çocuk. «Gözlerim siyah ama, renkli olurken mavi çıkar mı?»

«— Çıkar... Çıkar» dedi adam. «Şimdi şuraya doğru bak bakayım.»

«— Bi dakka amca, hemen çekmeyin. Şey, şöyle ağlar gibi yapsam, gözlerimin şurasını ıslatsam, dudağımı da kıvırsam...»

«— O niyeymiş kızım?» diye hayretle sordu annesi.

«— Ağlıyormuş gibi olsun anneciğim.»

«— Ooo...» dedi yaşlı adam. «Ağlayan çocuk çirkin olur. Bak, sen ne tatlı, ne güzel bir çocuksun.»

«— Hiç de bile değil. Onu daha çok beğeniyor herkes. Amcamlar, dayımlar hep evlerine ağlayan çocuk) resmini asmışlar. Şimdi onun yerine...»

O fotoğrafı anımsayıp üçü de gülmeye başladılar.

* * *

KENTİN içiçe geçmiş sokakları... Güneş bile sere serpe yayılıp yakacak bir alan bulamazken mahallenin çocukları ne yapsınlar? Onlar da sokağın bir başından diğer başına kadar koşuşup duruyorlardı.

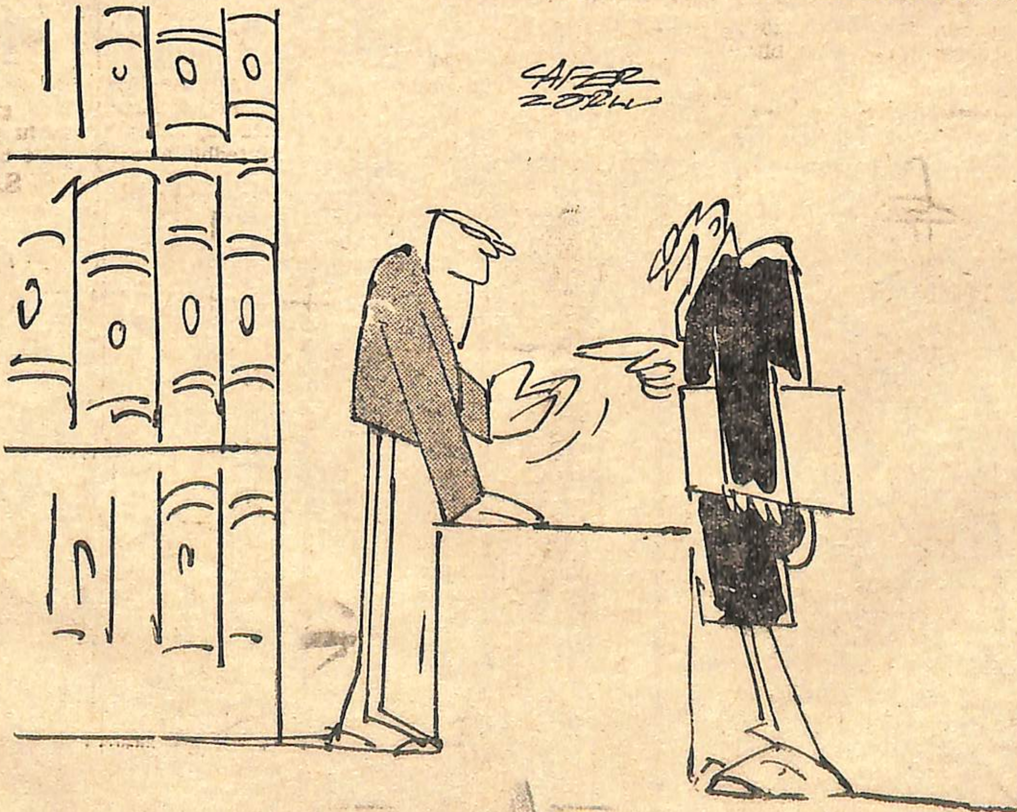
Anneler, babalar da pencere kenarlarından arada bir dışarıya bakıyor, çocuklarının gözleri önünde olmasından mutlu, memnun günlük yaşantıya dalıyorlardı.

Oysa, sokakta her gün yudum yudum yaşanılan bambaşka bir dünya vardı. Orada... Oradan, arada bir gelen kavga, münakaşa, oyun seslerinin izlenmesi, tanımlanması gerekti. Aksine, pencere arkalarında gençliğe, çocukluğa özlem yaratmaktan başka bir işe yaramıyordu bu sesler.

«— Şunlara bak ayol. Dünya umurlarında bile değil. Ahh, çocuk kalmak mümkün olsaydı...»

Ve oyunsuz zaman yorgunluğu, akşamla birlikte, koca kentlerin dar sokaklarından sıyrılıp, tüm evlerde, kir gibi, yağ gibi sıvanıp kabarıyordu.

Çocuklar çocuk olamadan...

— Rüşvet dosyasını lütfen...
— Rüşvet lütfen!...

7 gün

— Ucuza bir kilo et alabilmek için sabahın dördünde kuyruğa giriyorlar —

PAZARTESİ :

(Yakıttan çaputa yeni zamlar geliyor)

Masallar «mış»la sürer
Demeçler «cek»le, «cak»la,
Atılacak kazıklar
Taşınıyor kucakla!.

Saklambaç

İlgili bakanlar, «Ülkemizde hiç bir şeyin darlığı yoktur» gibisinden demeç üstüne demeç verirken, iğneden ipliğe dek her mala zam üstüne zam gelirken oto lâstiğinden demire, çimentodan kömüre, çayı ile kahvesi ile temel malların tümü kayıplara karıştı! Namussuzluk kaybolan mallarda mıdır, onları kaybeden insanlarda mıdır anlayamadık gitti!

Tetikte bekliyor meretler! Daha Bakanlar Kurulu toplantısı sürerken tetikte bekleyen mal «Zam» haberini alıyor, hemen karaborsacının gizli depolarına dalıyor!

Yöneticilerimize de çok çok, bolluk bereket nutukları atmak kalıyor!

SALI :

(Bir Türk dansözü göbekte dünya rekoru kırdı)

Güreşimiz tükendi
Futbol yalpalamada
Dünyayı fetheyleriz
Göbek çalkalamada!

Bu ne güç yahu

Göbeğini birbuçuk milyona sigorta ettiren rekortmen dansözümüz, gücünü nereden aldığını soran gazetecileri şöyle yanıtlamış:

«Bana güç verenler: Ege'nin üzümü, Giresun'un fındığı, Edirne'nin peyniri ve Mersin'in portakalı.»

Göbek yapmanın önemini de, ense göbek sahibi politikacılarımız anlatmış olmalı!..

ÇARŞAMBA :

(İdi Amin, kendisiyle dövüşecek bir boksör arıyor)

Kimi söylemek ister
Dili varmaz demeye.
Kimi ise kaşınır
Zorla dayak yemeye!

Gezici sanayi

Konya'da temeli atılan fabrika, Polatlı'da yapılmaya başlanmış.

Edirne'den Kars'a her yer vatan toprağı değil mi? Temeli Konya'da atılır, çatısı Polatlı'da çatılır, bakarsınız, açılışı Siirt'te, Erzurum'da yapılır!

PERŞEMBE :

(Futbolda günün konusu: Şike)

En formda kalecidir
Kimse metelik vermez.
Diğeri gol başına
Beş bine para demez!

Üçüncü fren

İstanbul'un eski valisi Gökay, «Bu kentte trafik ölmüştür, Allah rahmet eylesin» derken, yol kenarındaki büfeye bindirmek zorunda kalan kamyonun şoförü de, şöyle söylüyor:» «Fren patlayınca, bildiğim bütün duaları okudum ama araba durmadı.»

Neden acaba? Şoför mü o telâşla dua pedalını bulamadı, yapımcı firma mı dalgınlığa gelip dua frenini koyamadı?

Oysa bizde hidrolik frenden daha sık kullanılan, yalnızca duadır.

CUMA :

(MC sözcülerinin her biri başka türlü konuşuyor)

Söyledikleri ayrı
Mantıkları nazarlık
Ortaklığın devamı
İçin tüm bu pazarlık!

Geç bile kalındı

Kadıköy'deki hal binası müze oluyormuş.

Geç bile kalındı deriz.

Artık kuyruğa girer, el süremediğimiz meyve ve sebzeleri doyasıya seyrederiz!

CUMARTESİ :

(Çin'e gökten taş yağdı)

Merhamet ey Yaradan
Valla geçtik paradan
Çamur ile molozu
Bari gönder karadan!

Böyle giderse

Bir yıl içinde İstanbul'da adını değiştirmek için sıraya giren 10.200 kişiden 5.200'ü muradına ermiş.

Mahkeme, gösterilen nedenleri haklı bularak, tüm Şaban'lara, Tanju'lara, Abüziddin'lere isteklerine uyarak yeni adlarını vermiş.

Şaban'ın neden istemediği herkesin malûmu. İster misiniz gelecek yıl da Süleyman'lar, Necmettin'ler, Alpaslanlar doldursun mahkeme koridorlarını?.

PAZAR :

(Pahalılığı protesto için canına kıymaya kalkıştı)

Gel şeytana uyma ağam
Kederliyken gülünür mü?
Meclis karar almadıkça
Rahat rahat ölünür mü?

Hazırlık

Tokyo'da binlerce ton çöp yığılmış.

Bizim kentlerimizde de öyle.

Amerikalıların çöpten gıda maddesi yapacakları duyuldu ya?.. Açlığa tedbir alıyoruz böyle böyle!.

Vedat SAYGEL

— Ağlarsa anam ağlar... Kalanı yalan ağlar!...

— Gübre için yatırım yapılacak —

Her Telden — Burhan Esen

Yufka yürekli komiser

KOMİSER Columbo'yu izlerken bilmem dikkatinizi çekiyor mu? Orada polisler ne kadar nazik. Suçlulukları iyice kanıtlanmadan, şüphelendikleri kişileri ürkütmemek için gözgöze gelmekten bile sakınıyorlar.

Bizler polisin hart hurt etmesine alışmışız. Bu aşırı centilmenlikten rahatsız oluyoruz. Adam iki cana kıymış. Üçüncü cinayetin plânlarını kurmakta. Komiser Columbo kokuyu almıştır. Bir gölge gibi peşindedir. Yüzyüze geliriz de, canavarın rahatı kaçar diye görünmemeye çalışmakta, alacaklı görmüş dargelirli gibi âdeta ondan kaçmaktadır.

Komiser böylesine yufka yürekli olunca, karşısındaki şımarmaya başlıyor. Kapıyı yüzüne kapatırken:

— Beni rahatsız etme, haydi çek arabanı, defol! diye üstelik basıyor kalayı.

Ne yapsın detektif? Türkiye'de değil ki mahkemeyi hemen oracıkta kuruversin. Birkaç cop indirerek yere devirsin. Ortalığı miting meydanına çevirsin.

Ellerini oğuşturuyor, süklüm püklüm oluyor:

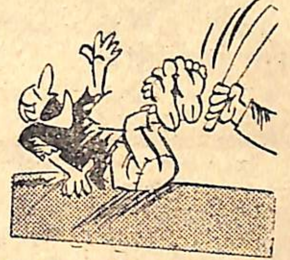
— Afedersiniz, çok afedersiniz, diyor, rahatsız etmek istemezdim, bağışlayın beni.

Columbo dizilerinin birinde katil polis müdürü çıktı diye, TRT'ye protestolar yağdıranların, dizinin yayından kaldırılmasını isteyenlerin amaçları belki de polis müdürünün suçlu göterilmesi değildi de, çağdaş polisin aşırı nezaket gösterileriydi.

Halkımız yabancı filmlerde gördükleri numaraları sahi zanneder, burada da uygulanmasını isteyebilirdi. Karakolların mahkeme salonu olmadığını, güvenlik kuvvetlerinin suçluya el sürmeden, adalete teslim etmesinin başlıca görevi bulunduğunu öğrenebilirdi.

TRT sansürcülerinin her nasılsa gözlerinden kaçıyor anlaşılan. Aksi halde, milliyetçi televizyon bu diziyi depoya gönderir, yerine işkence sahneleriyle dolu Amerikan gizli ajan filmlerinden birini gösterirdi...

İnsan yürür ayakla Yurt kalkınır dayakla

Dayak cennetten çıkmadır diye koskocaman bir de yalan savurur, köteğin kafaları daha iyi çalıştırdığı tezini savunuruz.

Doğum günü dünyaya şibilli gözlerimizle:

— Merhaba! demişizdir, ilk silleyi kıçımıza ebeden yemişizdir. Ondan sonra, onbir. Dayak atma sırası ana- -babaya gelir.

Geç adım attı, altını ıslattı, sağa değil de sola doğru yattı, oyuncaklarını birbirine kattı... Deme henüz yok takatı, indir tokatı.

Gecekondudaki ana oğlunu böyle sever: Kanı kaynayıp da okşaması gerekince döver! Kızın namus yolundan geçmesi için, sık sık tımar yolunu seçin. Uygulayın atalarımızın izini. Zira kızını dövmeyen sonunda döver dizini.

Üçüncü fasıl başlayacaktır okulda. Orada yiyeceklerinizi Tanrı da beğenecektir, kul da. Öğrenim biter, dayak bitmez. Karakola düşerse yolun, ya ayağın sakatlanır, yada tutmaz olur bir kolun. Hele politikaya katılmak demek, Allahın günü cop yemektir.

Tuttuğun partinin genel başkanı iktidara saldırmıştır, çekmiştir kılınç. Ona kızar, senden çıkarırlar hınç.

Kısacası tat kalmadı ne gündüzde, ne gecede. Yurdun dayakla kalkınabileceği kanısı var MC'de.

Piyasada fiyatlar yükseldi, halkın homurtusu devletlûnun kulağına mı geldi? Copu indir, muhalifleri sindir.

Sunta dalaveresi çakıldı, kamuoyunun kafasına bu konu mu takıldı? Suçlu suçsuzu dişlesin, çivili sopalar işlesin...

Bozulmaya başladıysa oy dengesi, muhalefetin fazlaca çıkıyorsa sesi, hız ver taşa, sopaya. Memleket kalkınsın, benzesin Avrupa'ya!

CENK BAŞLADI

Çok partili devre girdik,
Demokrasi diye diye.
Cüzdanda ne varsa verdik,
Tükettiler yiye yiye.
Cümlemiz geldik nazara,
Politika yalan oldu.
Dini sürdüler pazara,
Tüm inançlar talan oldu.
Sağ sol derken ölçü kaçtı,
Gündoğdu kurnaz tilkiye.
Herkes ayrı bayrak açtı,
Ulus bölündü ikiye.
Ne durdu, ne yavaşladı,
Sanma ki anarşi bitti.
Sokaklarda cenk başladı,
M.C. geldi, huzur gitti.

B. E.

PAZU OTU!

BAŞLIK

Yazı işleri müdürü fıkrayı bir kez daha okumuştu. Ağırcaydı biraz. Yazar, Başbakanı çok sert eleştiriyordu:

— Şunu biraz hafifletemez misin? diye ricada bulundu yazardan.

Yazıyı kaleme alan:

— Korkulacak şey yok, dedi, başlık gayet yumuşak. Şimdiki yöneticiler TRT'nin radyolarından farksız. Gazetelerde çıkan yazıların sadece başlıklarını okumakla yetiniyorlar!

HASTA DEĞİLSİN

— Doktor, dedi, hastayım.
— Neyin var?
— Başım ağrıyor.
— Başka?
— Kemiklerim sızlıyor.
— Başka?
— Beynim zonklamakta, gözlerim kararmakta.
— Başka?
— Tabanlarımın üstüne basamıyorum. Otursam kalkamıyor, kalksam oturamıyorum.

Doktor bir süre düşündükten sonra:

— Sen, dedi, hasta değilsin, ya karakoldan ifade vermekten geliyorsun, yada bir mitingten...

İŞİN KOLAYI

— Halkı kahkahadan yerlere yatırmak, espri küpüne batırmak istiyorum. Ne yapsam, işe nasıl başlasam acaba?

— Perde kur, şem'a yak. Karagöz Hacivata atsın dayak.

— Zor şey. Topluma perdenin ardından bakacaksın. Deve derisinden sûret yapacaksın.

— Orta oyununa çık. Seyircileri gülmekten yerlere yık...

— Sermaye ister. Salon kirası, sandalye parası gerek.

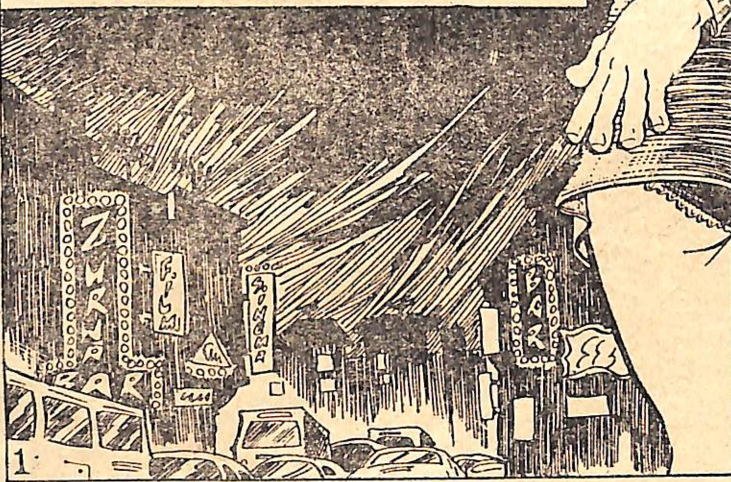
— Mizah dergisi çıkarmak en kolayı. Sağa, sola basarsın kalayı. Saçarsın alayı.

— Yetişin imdada. Pirinç almak için gitmek gerekmez dimyada. İki fırça, bir de çizdin mi düzgünce bir kalça, üzerine koyarsın bol bol salça. Esprinin bittiği yerde seks başlar... Gülmece neymiş görür vatandaşlar!

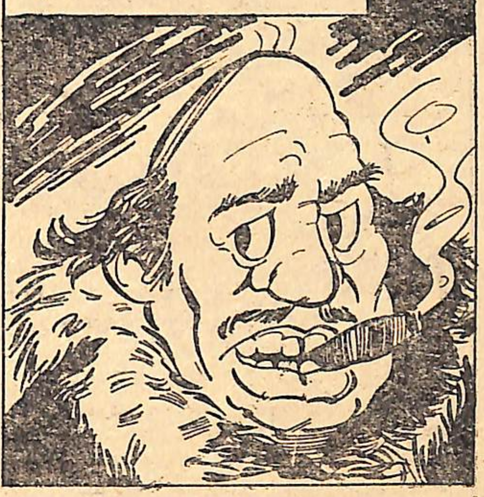

SOSYETE KAZIM

MEKTEPLİ MİSİN ALAYLI MISIN?

DÜN

İŞÇİ MİSİN MEMUR MUSUN?

BUGÜN

30 MAAŞ İKRAMİYE

ZEKİ

Bir MEMUR VARDI

KİMSE ARAMAZ, SORMAZDI HÜSNÜ'YÜ.
DÜŞÜNCELİ GEÇERDİ HEMEN HERGÜNÜ

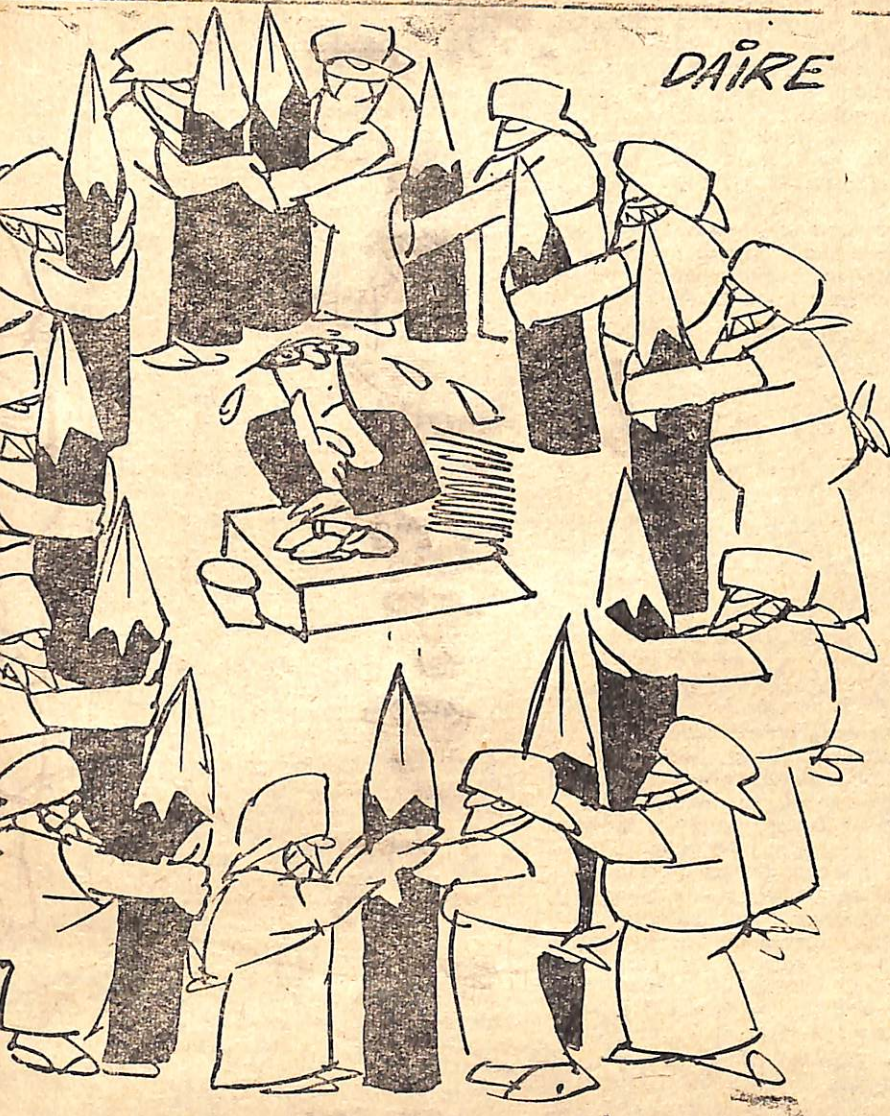
BÖYLE DALABİLİRDİ...

HARAMA EL SÜRMEDİ, KİMSE GÖRMEDİ..
DÜRÜST YAŞADI, YETİM MALI YEMEDİ!

YETMEDİ MAAŞI, BORCA GİRDİ..
AYBAŞINI BÖYLE İPLE ÇEKERDİ!

"DEVLETİN MALI DENİZ YEMEYEN DOMUZ" DEMEDİ!

BAKTI HERKES BAŞININ ÇARESİNE...
DERTLİ GİRDİ HEP, BU BAŞ HANESİNE!..

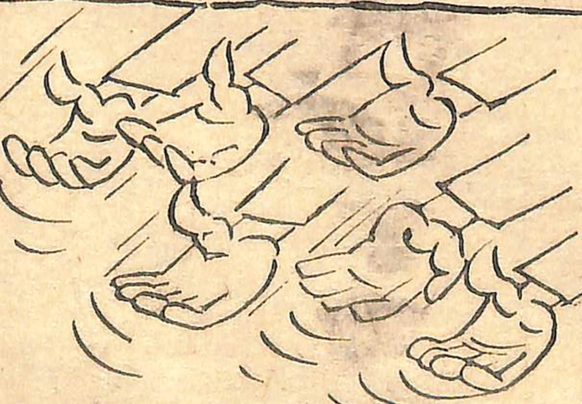
BOZULDU HER GÜN, BİRAZ DAHA DURUMU...
ARTIK HÜSNÜ'SÜZ LÂF OLUR MU?

EVDEKİ HESAP, ÇARŞIYA UYMAZ OLDU..
EVDE DE HÜSNÜ, ARTIK DURAMAZ OLDU!

KİMİ GÖRSE KAÇIYOR..
GİZLENİYOR BİR YERE!

DÜŞTÜ ELLER PEŞİNE,
GİDERKEN O İŞİNE!..

RAHAT BİR NEFES ALAMAZ OLDU!

BİR ZAMANLAR ARANMAYAN,
ARANAN ADAM OLDU!..
O GİZLENDİKÇE ŞÖHRETİNE
ZAM OLDU!

Öğretmen'in Giysisi!

muzaffer İZGÜ

BAKANLIKTAN o yazı gelince çok çeşitli konuşmalara neden oldu. Öğretmen arkadaşlarımın hakları vardı, çünkü bakanlık yazıda derinine inmemiş, salt:

«Öğretmenler kendilerine uygun bir kılıkla dolaşmalı ve kendilerine yakışacak elbiseleri giymelidirler» diyordu. Evet kendisine yakışan bir kılıkla dolaşmak, yâni öğretmen gibi giyinmek. Bu konu çok önemliydi. Gerçi bayan öğretmenler konuyla pek ilgilenmediler ama, erkek öğretmenler konuşmaya başladılar. Örneğin Ahmet bey, beni merdivenin başında yakalayarak:

— Kardeşim, dedi, şayet ben bu yaşta bol paça pantalon giyiyorsam, acaba isteğimle mi giyiyorum hani?..

Sağolsun bizim Ahmet bey çok hani'li konuşur. Ekledi:

— Şimdi ben oğlanın eskilerini giyiyorum hani. Bu durumda adımız bol paça Ahmet bey çıkmışsa, bu işte benim ne suçum var hani? Kendime kalsa Allahaşkına ben şu üzerimdeki Hollanda pembesi gömleği giyer miyim hani? Ama inan ki bu da oğlanın gömleği. Oğlanınki iyice eskidikten sonra annesi bir parça onarıyor, ondan sonra birkaç ay da ben giyiyorum hani. Yoksa ben de arzu etmez miyim şöyle normal paça pantalon giymeyi, gri açık mavi gömlekler giymeyi, hani?

Şadan beyi de Doğan bey yakalamış. Demiş ki Doğan bey:

— Ayakkabının burnu sivriyse ben ne yapayım? Bacanağın ayağıyla benim ayağım birbirine uyuyor. Hadi ben mi dedim bacanağa git de pavyonda fedai ol diye... Yoo ben demedim. Pekiyi fedainin ayakkabısı nasıl olur, sivri burun olur, yumurta ökçe olur. Var mı Allahaşkına benim suçum?

Yok, Tanrı tanıktır ki Doğan beyin hiç suçu yok. Doğan beyde dört çocuk var, nah şu kadar şu kadar, ikisi okula gider, ikisi gitmez. Gitmeyenlerin masrafı gidenlerden fazla. Çünkü okula gidenler daha tutumlu... Ve de evde olmadıkları için boyuna mutfakla oda arasında at koşturmuyorlar.

Cebbar beyse az utanmalı, az kahretmeli tarafından, pantalonunun yanındaki yanmayı gösteriyor, gerçi kendisi o yama için kuş gözü kadar diyor ama, bana kalırsa şöyle ceviz iriliğinde var. Hep de yeni çıkan kumaşlara kızıyor:

— Nerde o güzelim yünlüler diyor, kibriti daya bekle ki yansın. Ama geçen gün şöyle elimdeki sigara yanıma değiverdi, Neclâ'nım bağırdı, yanıyorsun Cebbar bey, diye. Ah sıçrayacağıma hemen yanan yere elimi bassaymışım ya. Ben sıçrayana dek kuş gözü kadar yanmış işte. Tanığım var, onun altındaki deliği Neclâ'nım biliyor, kuş gözü kadar. Haa yoksa bakanlık benim pantalonu görmüş, onun için mi bu yazıyı göndermiş.

Şunu söyleyeyim, Cebbar bey çok kuşkulu insandır. Her zaman okulda bir ispiyoncunun bulunduğuna inanmıştır. Ve bu ispiyoncu Cebbar beye göre, doğrudan doğruya bakanlıkla ilişki kurmuştur, okulda ne olmaktaysa, ne bitmekteyse, hemen akşam kaleme kâğıda sarılmakta ve bakanlığa yazmaktadır. İşte bu ispiyoncu kişi, Cebbar beyin pantalonunun yamandığının ertesi günü oturmuş, Cebbar beyin yamalı pantalonunu bakanlığa ispiyonlamıştır. Bakanlık da bunun üzerine bu yazıyı göndermiştir...

Ama ne yazık ki anlatamazsın Cebbar beye, şayet böyle bir ispiyoncu varsa, bu işler için çalışmaz, salt kıyım için çalışır, onun raporlarını yazar diyemezsin. Cebbar bey iyice yaşlıdır, damadı hayırsız çıkmıştır, kızı kendi evindedir, bir de evlenmemiş kız kardeşi vardır, son zamanlarda bir de hala çıkmış gelmiştir nereden çıkıp gelmişse, zavallı Cebbar beycik, maaşını bir türlü ay başına dek yetiştiremez.

Niyazi bey'se, kıravatı üzerinde huzursuz. Niyazi beyin bir kıravatı vardır, rengi kırmızı değildir, yeşilimsi, ip gibidir, yanları tivsimiştir, ne zaman alındığını kendisi de unutmuştur. Bir hatırlama, mesleğinin ilk yılında almıştır, başka bir hatırlama, ilk maaşında. Dokuz yıllık öğretmendir Niyazi bey, dokuz yıldır bu kıravatı takar. O da diyor ki:

— Yahu nolmuş bu kıravata, Allahaşkına bu kıravatın nesi var?

— Yahu iyi, diyoruz, maşallah kıravat işte, üstelik ip gibi, bundan iyisi can sağlığı...

Ama dedik ya Niyazi bey huzursuz:

— Acaba bakanlık bu yazısıyla kıravatlar üzerinde mi durmaktadır?

— Yok deve...

Ali bey gittikçe şişmanlamış, bol ekmek yemekten, memleketten gelen bol bulgurlu beslenmekten. Ne suçu var Ali beyin, doymuyor ki, ye ekmeği, iç suyu yandırırsa yandırın, ye yağlıyı içme suyu dondurursa dondursun, ama hani yağlı nerede?

İple çeker Ali bey ay başını, hep de yağlı pirzolanın düşünü kurar. Daha ayın onbeşinden başlar anlatmaya, efendim pirzola nasıl pişirilir, sonra soğan nasıl kıyılır ve de yanına şarap nasıl açılır? Ali bey şişmiş, başlamış pantalon dar gelmeye, olmuş Ali bey bir sunucu... Hani program sunucuları vardır ya daracık giyinirler, Ali bey onlar gibi...

— Bilmem, belki de bu yazı benim içindir, diyor...

Cebbar bey huzursuz, Ali bey huzursuz, Niyazi bey huzursuz, Ahmet bey huzursuz, şu bey huzursuz, bu bey huzursuz... Eh, onca öğretmen huzursuz olursa müdür de huzursuz olur... Onun için müdür bu konuda bir toplantı yapılmasına karar verdi ve toplantı kâğıdı elden ele dolaştırılarak imza altına alındı.

«Çarşamba günü öğretmenin kılığı kıyafeti hakkında toplantı.»

Aman olsun canım, kurtulalım. Ben de huzursuzum, ayağımda bot, etek dolusu para dökmüşüm o bota. bir daha ölünceye dek ayakkabı derdim olmasın diyarekten... Botla sınıfa girilir mi girilmez mi? Bu yazıyı okuduktan sonra, gel çıkabilirsen işin içinden çık.

Toplandık... Müdür açış konuşmasını yaptı. Ondan sonra sırasıyla arkadaşlar söz aldılar. Müdür beyin durumu hepimizden iyi olduğu için, az «Giyim sanayiinden» bahsetti, az bilmem ne sanayinden bahsetti, hattâ bu arada bize erkek manken resimleri gösterdi. Hep gülüştük. Müdür bozuldu.

— Hayır hayır, dedi Ahmet bey, yazıyı iyi yorumlayalım arkadaşlar, bakanlık bizden standart bir giyim istemekte, ben bu yazıdan bunu anlamaktayım.

Halil bey:

— Yâni belediye zabıta memurları gibi mi giyineceğiz? diye bağırdı.

Onu, Süleyman bey yanıtladı:

— Hayır efendim, hayır...

Tartışma uzadı gitti. Belki bir saat. İçerisi sigara dumanından gözükmüyordu. Sonunda sözü yine Ahmet bey aldı:

— Arkadaşlar, dedi, benim kesinkes anladığıma göre, bakanlık bize nereden giyineceğimizi saptayın, diyor. Biz bunu saptarsak, gerisi kolay...

Cebbar bey:

— Mahmutpaşa'dan, dedi...

Tüm arkadaşlar Cebbar beyden yana ters ters baktılar. Hattâ kafasını tatlı tatlı kaşımakta olan Nuri bey:

— Elbette, dedi, nasıl olsa kızın kocasıyla barıştı, paralar artmaya başladı, sen Mahmutpaşa'dan giyinebilirsin, ya biz?...

— Ya ya, dedi öteki arkadaşlar.

— Pekiyi pekiyi, diye müdür bağırdı, madem öyle, saptayın arkadaşlar, giyim sanayinden diyorum yok, Mahmutpaşa diye öneriliyor, o da yok. Ya ne?

Yeni evlenmiş, adı taksitçiye çıkmış, Taksitçi Öner bey:

— Bitpazarı, dedi...

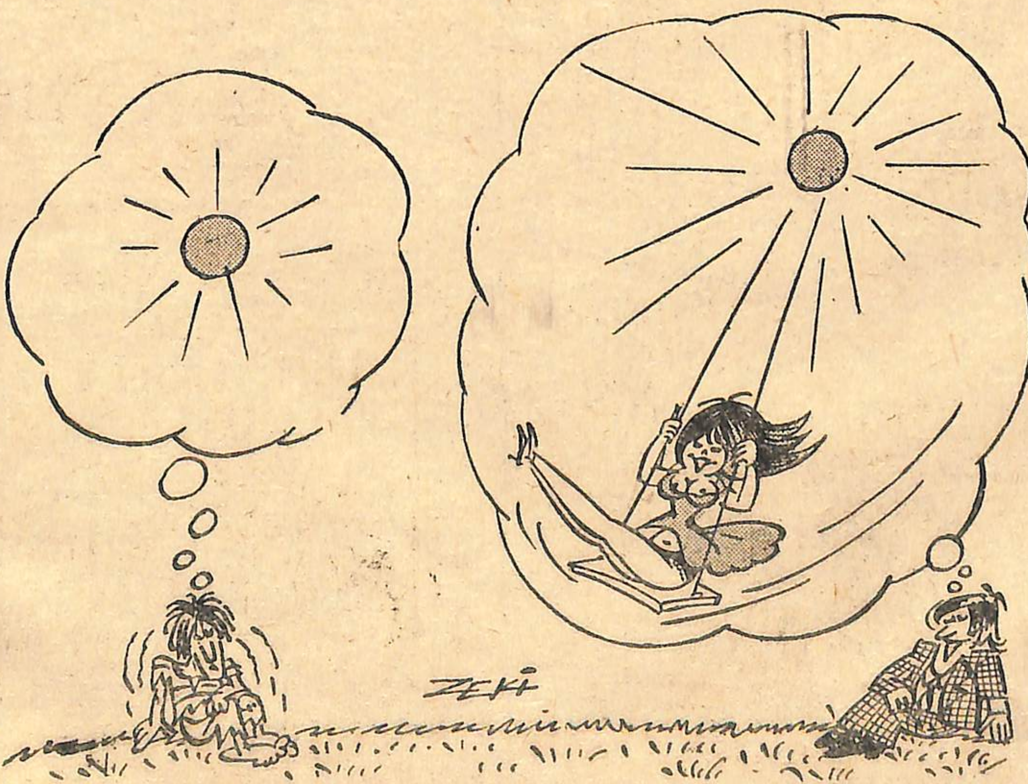
Öneri alkışlar arasında kabul edildi...

Alkışların sonunda da:

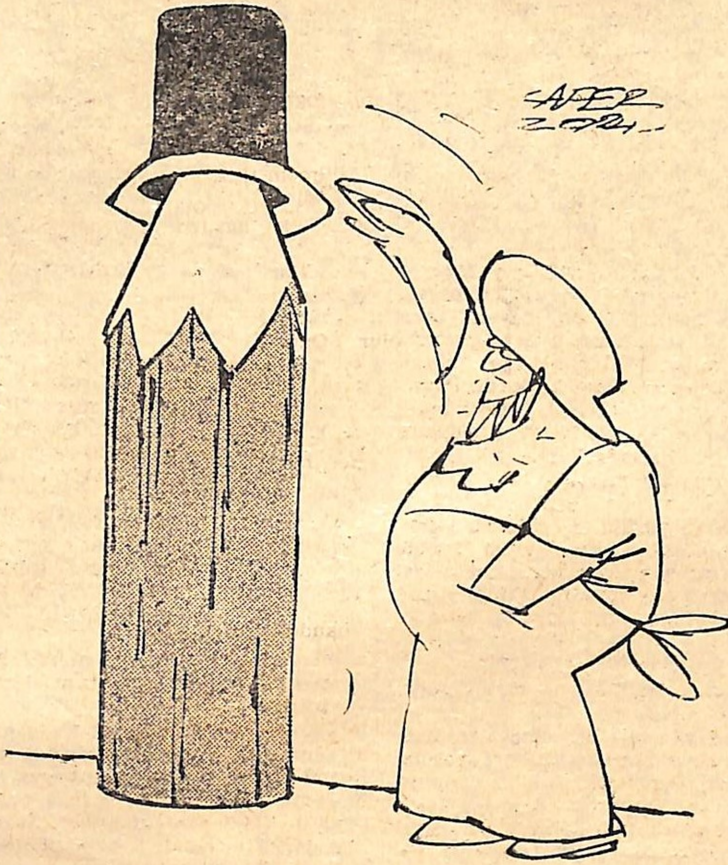
— Hay bize bunu lâyık görenlere, deyip verdik veriştirdik.

Yalnız bu verip veriştirmeler öğretmenler kurulu zaptına geçmedi. Geçmesine de gerek yok, zaten bize bunu lâyık görenler durumu bilmekte, her ay kesilen MEYAK'lar yüzünden okulda türlü çeşitli sözler kulakları çınlatır derecesinde söylenmektedir...

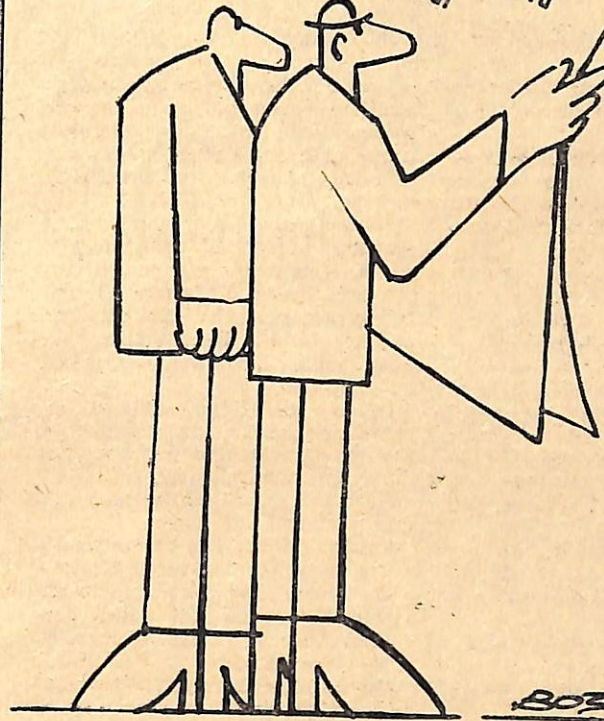
Muzaffer İZGÜ

Yazısız

— Hah, şimdi tam kazık oldun işte!...

— Eskiden bileğimizle övünürdük, şimdi de göbeğimizle avunuruz!...

Büyüklerden Memur'a Öğüt

Üst düzeyde sürse de, çetin parasal savaş,
Karışma siyasete, haddini bil arkadaş,
Başımızda dururken nice nice büyük baş,

Sıra gelirmi sana sofrada, etme telaş
Simidini gevele, şimdilik yavaş yavaş...

Köşeden köşe beğen, yurdun her bölgesinde
Eşinle hasret gider, Şehir postanesinde,
Özgürlüğün sürecek, kazığın gölgesinde

Filende kıyma değil, kıyım vardır vatandaş,
Şimdilik simidini gevele yavaş yavaş...

Mobilya serüveni, memuru ırgalamaz,
İç ve dış sorunları küçük aklı alamaz,
İktidar davulunu, bastıramaz kanun, saz.

Mobilya, sunta olmuş, isterse olsun talaş
Hele sen simidini gevele yavaş yavaş...

Kitap, gazte yerine, al bir kilo çökelek,
Sana «Memur ol» diye yalvardık mı be kelek...
Yemesen ne çıkar ki, pirzola ya da büftek?

Ne amirinle dalaş, ne ayaklara dolaş,
Oturup simidini gevele yavaş yavaş...

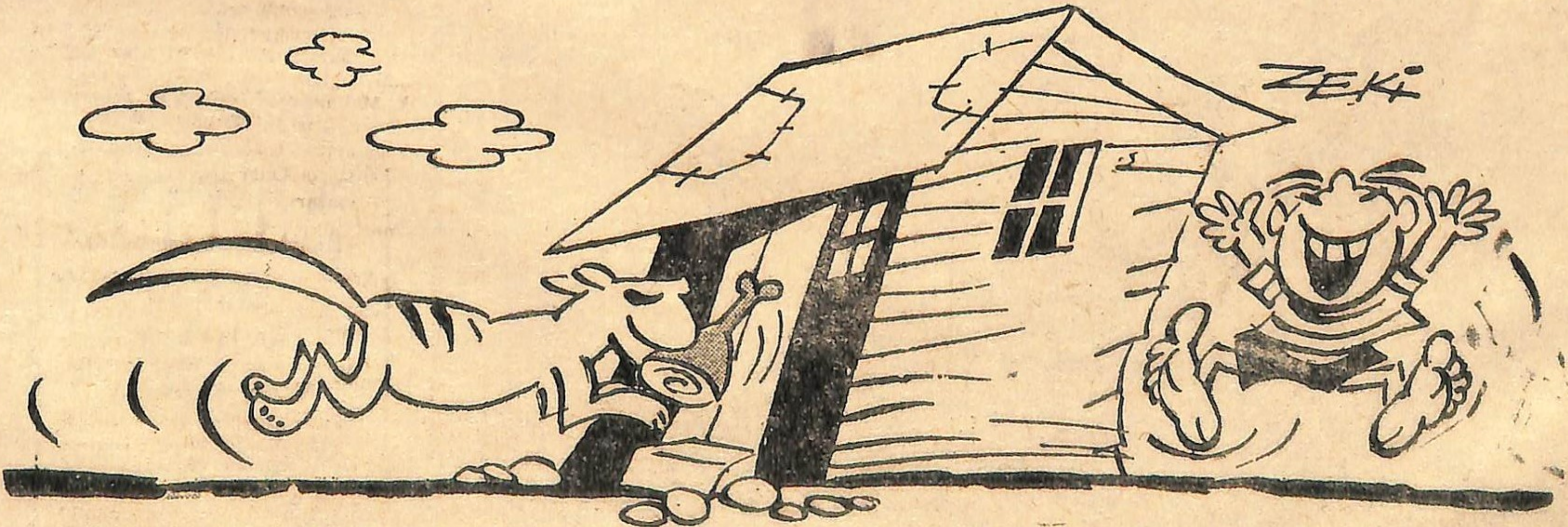
Ye somunu, iç suyu... Kiraya ver aylığı,
O seni bıraksada, sen bırakma «Bay»lığı,
Yaşlanmış uyuz ata yakıştırıp tay'lığı,

Seni kullanmak için daha ederler traş,
Aldırma, simidini gevele yavaş yavaş...

Geçim yakanı yırtsın, kira belini kırsın,
Kuyrukta canın çıksın, eşinde senden bıksın,
Doktor, ilâç beleşten, daha ne istiyorsun?

Bana kalırsa kardaş, sen teneşire yaklaş
Simidini bırakma, gevele yavaş yavaş...

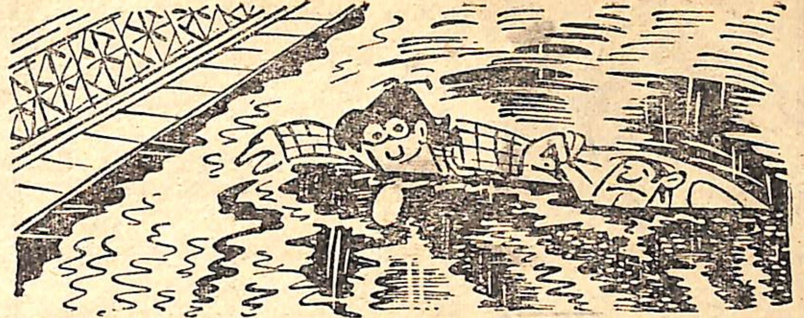
M. Fikret YILMAZ

— Yaşasın, bizim eve et girdi!...

Yozyürek destanı

Sulhi Dölek

Zorla güzellik

YOZYÜREK vapur beklerken köprünün üstünden bir şey düştü denize.

«Pis herifler!» diye düşündü Yozyürek. «Ellerine geçeni suya atıyorlar. Bu gidişle üç-beş yıl sonra Marmara da lâğım çukuruna döner, Haliç gibi.»

Bu kez suya atılan şey canlıya benziyordu. Evet evet, capcanlı bir adamdı bu, çöp falan değil. Çöp suya atıldığında, ağzından su püskürterek dalıp çıkmazdı.

«Hey, adam düştü!» diye bağırdı biri. Yozyürek'ten başka kafası çalışanlar da vardı.

Hava soğuktu. İnce ince bir yağmur yağıyordu. Suyun dışında bile titriyordu Yozyürek. «Bazılarının ne garip zevkleri var, canına yandığımın! Bu havada denize mi girilir?»

Bir kadın bağırdı. «Orada dikilip bakışacağınıza kurtarsanıza şu garibi!»

«Doğru, doğru,» diye sesler yükseldi. «Kurtarın şu garibi.»

«Evet evet, kurtarın şunu. Sevaptır.»

İskelenin kenarında birikti kalabalık.

«Vah zavallı vah!»

«Sık dişini biraz kardeşim, dayan!»

«Oğlum, sen gençsin. Atlayıp kurtar şu adamcağızı.»

«Amca, sen yaşlısın. Yaşadığın kadar yaşamışsın. Atla da sen kurtar.»

«Kızım, ben yüzme bilmem.»

Adam hâlâ dalıp çıkıyordu ama, son dalış çıkışlarını yapmakta olduğu belliydi.

«Hadi, biriniz atlasanıza, ne duruyorsunuz?»

«Ben şu gördüğün elbiseye ikibin beşyüz verdim. Kendin atla.»

«Memur bey, bu işten sen sorumlu tutulacaksın.»

«Yok canım, daha neler! Bana bilet toplamam için para veriyor, denizden adam toplamam için değil!»

Bu kargaşalıkta biri denize itiverdi Yozyürek'i.

«Neyse, bir iyiliksever çıktı sonunda.»

«Şu yana yüz kardeşim, şu yana!»

Yozyürek hangi yana yüzmesi gerektiğini pekiyi biliyordu. En kısa yoldan dönüp iskelenin tahtalarına tutundu. Birkaç kişi gelip eline bastılar hemen, sert ökçeli pabuçlarıyla.

Parmaklarını ezilip parça parça olmaktan kurtarmak için açıldı Yozyürek. Koluna bir şey yapıştı. İkiyüz kilo kadar bir ağırlık. Yozyürek çırpındı, ağırlık çırpındı. Birkaç kez birlikte batıp çıktılar. Bir balık-ekmek sandalı yanaştı, ikisini de aldı udan.

İskele memurlarının odasında sobanın karşısına oturttular ikisini de. Ellerine birer bardak çay tutuşturdular. Çayından hürp diye koca bir yudum aldı Yozyürek ve ateş yutmuş gibi dağlandı ciğeri.

«Bıraksaydınız, diye titreyerek konuştu adam. «Bıraksaydınız öleyim.»

«Sen senin isteyerek atladığını bilseydim bırakırdım elbet,» dedi Yozyürek. «Yine de bırakacaktım ama, ittiler arkamdan.»

«Bu ne biçim konuşma?» diye sordu kır saçlı bir adam. «Zorun ne ki canına kıymaya kalktın?»

«Bu dünya bana göre değil.»

«Anlat, anlat,» dediler. «Anlatırsan açılırsın.»

«Anlatmakla olmaz. Tümü burada yazılı zaten.»

Islak ceketinin cebinden çıkardığı ıslak —kuru mu olsaydı?— bir kâğıdı yırtmamaya çalışarak açtı. Dizinin üstünde düzelttikten sonra Yozyürek'e uzattı.

«Nefer Artin,» diye okumaya başladı Yozyürek.

«Yeter artık,» diye düzeltti adam.

«Yeter artık. Şansım hiçbir zaman gülmedi. Geçen perşembe akşamı karımı yine dövdüm, sonra yine pişman oldum. Cuma sabahı çocukları toplayıp elliyedinci kez anasının evine kaçtı karım. Cumartesi sabahı ev sahibini yumrukladım. İşsiz olduğum için dört aydır kira veremiyorum. Kafası dinç olmazsa çalışabilir mi insan?»

«Vah zavallı!» diye hıçkırdı bir kadın.

«Cumartesi gecesi karımın babası geldi, bizi barıştırmak için. Aramızda tartışma çıktı. Sokağa atmak zorunda kaldım. O da, karımı bana geri yollamaktansa barlara pavyonlara yollamayı bin kez yeğ tutacağını tüm mahalleye haykırdı. Pazartesi günü ev sahibi her şeye haciz koydurdu. O sırada evde olaydım beni bile haczederlerdi.»

Kadın burnunu çeke çeke ağlıyordu şimdi.

«Benim yüzüm hiç gülmedi zaten. Neyi tuttumsa elimde kaldı. Hiçbir kararımı gerçekleştiremedim. Sigarayı yedi kez bıraktım. Şimdi günde üç paket içiyorum. Daha fazlasını içmememin nedeni parasız oluşum. Sağ yanımda bir camcı var.»

«Camcı değil, sancı,» diye düzeltti adam.

«Sağ yanımda bir sancı var. Kanser manser olmasından korkuyorum. Bu yetmezmiş gibi...» İyice bıkmaya başlayan Yozyürek, okumayı kesti. Kâğıt arkalı önlü doluydu bu kargacık burgacık yazıyla. «Aslında çözümlenemiyecek hiçbir sorunun yok,» diye adamı avutmaya çalıştı. «Kafayı üşütmüş olmandan başka.»

Kalabalık dağıldı. İskele memurları bile ortadan yok olmuşlardı. Yozyürek tek başına kalakaldı adamın yanında. Birlikte dışarı çıktılar, kurur gibi olan giysileriyle.

«Hadi,» dedi Yozyürek. «Şimdi evine git. Bir daha da böyle delilik yapma.»

«İyi,» dedi adam. «Eksik olma. Canımı kurtardın. Yalnız, evimin olmadığını unutuyorsun.» Kızgın boğalar gibi korkuluklara doğru atıldı. Yozyürek son anda yakalayabildi onu. Başka yol olmadığını görünce de, yanına katıp kendi evine götürdü.

Yeni bir sayfa başladı böylece, Yozyürek'in yaşantısında. Bir yandan yaptığının akıllı işi olmadığını anlatmak için adama dil döküyor, bir yandan da yeniden dünyasını değiştirmeye kalkmasın diye başında nöbet tutuyordu.

«Bir halt karıştırmayacağına söz ver, ben bakkala gidip ekmek alayım.»

«Söz.»

Yozyürek döndüğünde, iki eliyle iki çiviyi pirizin iki deliğine sokmuş, kendini mangal kömürüne döndürmeye çalışıyordu adam. Neyse ki onarım çalışmaları nedeniyle kentin bu bölümüne sıfırsekiz ve onyedi saatleri arasında elektrik verilemiyordu beş aydır.

Akşam üzeri kendini camdan attı adam. Arka bahçedeki paslı leğenin üstüne düştü tangır tungur. Gürültüye üst katın penceresi açıldı. Ev sahibinin karısı başını uzattı:

«Ne oluyor orada?»

«Hiç,» dedi Yozyürek. «Arkadaşın çakmağı düştü bahçeye. Onu almak için indi.»

Yemek yapmak için mutfağa girdi Yozyürek. Adamı da yanında götürdü, ne olur ne olmaz. Onun arkasının dönük olduğu sırada kafasını su küpüne soktu beriki. Ütüyü de ağırlık olsun diye boynuna bağlamıştı. Kurtardıktan sonra bir iyi hırpaladı onu Yozyürek.

«Bir daha yapmayacağım. Yaparsam canım çıksın!»

Yemekten sonra Yozyürek, işi sağlama tutmak için adamı sucuk gibi bağladı. Bir yandan da söylev verdi. Dürüst olarak bir gün bile çalışmış olmadığı halde, sırf bu adamı kurtarmak için ertesi gün gidip bir iş arayacaktı. Birlikte çalışacaklardı. Yaşamın öyle kolay vazgeçilecek bir şey olmadığını kanıtlamak istiyordu ona. Kendi sabrına, kendi iyiliğine şaşıyordu Yozyürek.

Ertesi sabah daha kapıdan çıkarlarken kendini Yozyürek'in elinden kurtarıp kafasını duvarlara vurmaya başladı adam.

Yozyürek yine engel oldu ona. Bu kez kesin kararını vermişti ama. Kolundan sımsıkı tutup sürükler gibi götürdü yanısıra. Köprüye geldiklerinde de kıçına tekmeyi yapıştırıp suya yuvarladı adamı, tam bir gün önce sudan çıkardığı yerde. Ve omuzlarından büyük bir yük kalktı.

Çabucak bir kalabalık toplandı.

«Adam düştü, adam düştü!»

«Kurtarın şu garibi!»

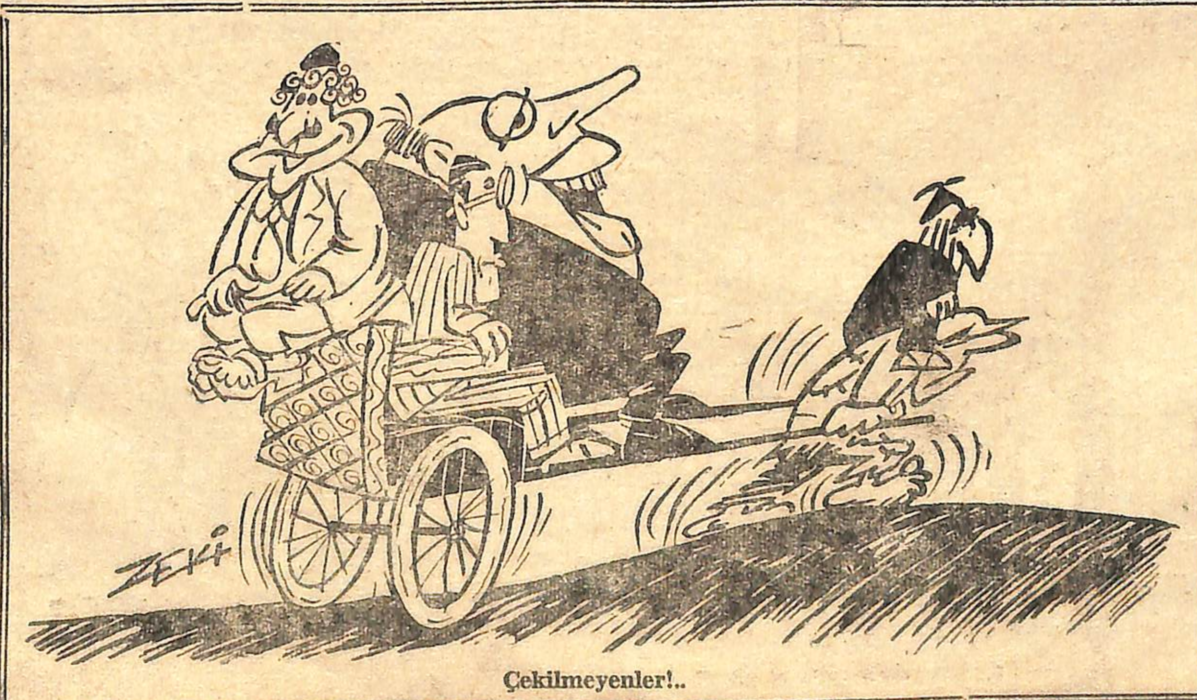
«Evet kurtarın, sevaptır!»

«Atlasanıza biriniz, ne duruyorsunuz?»

«Vah zavallı vah!»

Bu kez kimse denize itemedi Yozyürek'i Oradan çoktan uzaklaşmıştı çünkü.

Haftaya: Yozyürek'in gerçek kişiliğini açıklıyoruz. (Belki)

Çekilmeyenler!..

Akbaba

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası

Fiyatı: 250 kuruş.

İLÂN FİYATI: Kapak içi santimi 60 lira, iç sayfalar santimi 65 lira.

İBİŞ

Bir garibin Öyküsü

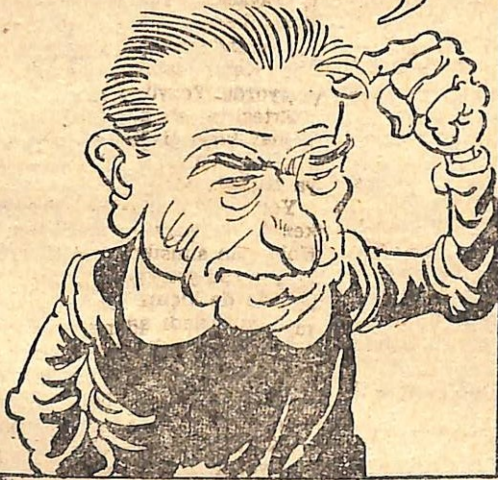
YAZAN-ÇİZEN
Aydın Aliustaoğlu

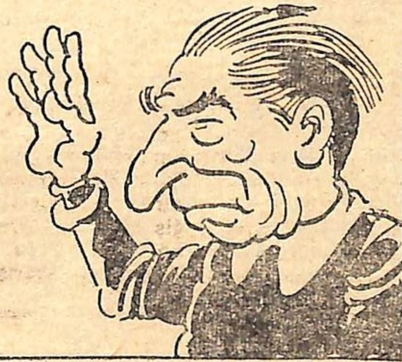
Sınıftaki öğrencilere öğretmen muallimi «Demokrasi Nedir?..» diye sormuş. Öğrenciler sırayla demokrasiyi tarif etmeye başlamışlardı. Süliman ve Bülent ilginç ve duygusal ve de ulusal cevaplar vermiş. Sıra diğerlerine gelmişti. Şimdi beraberce demokrasinin ne demek olduğunu öğrenelim.

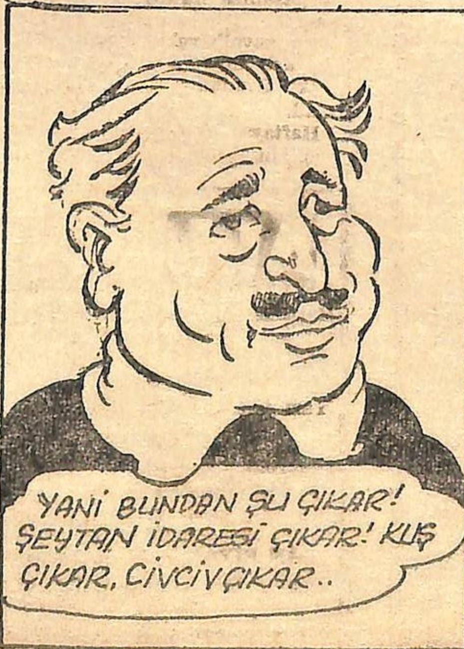

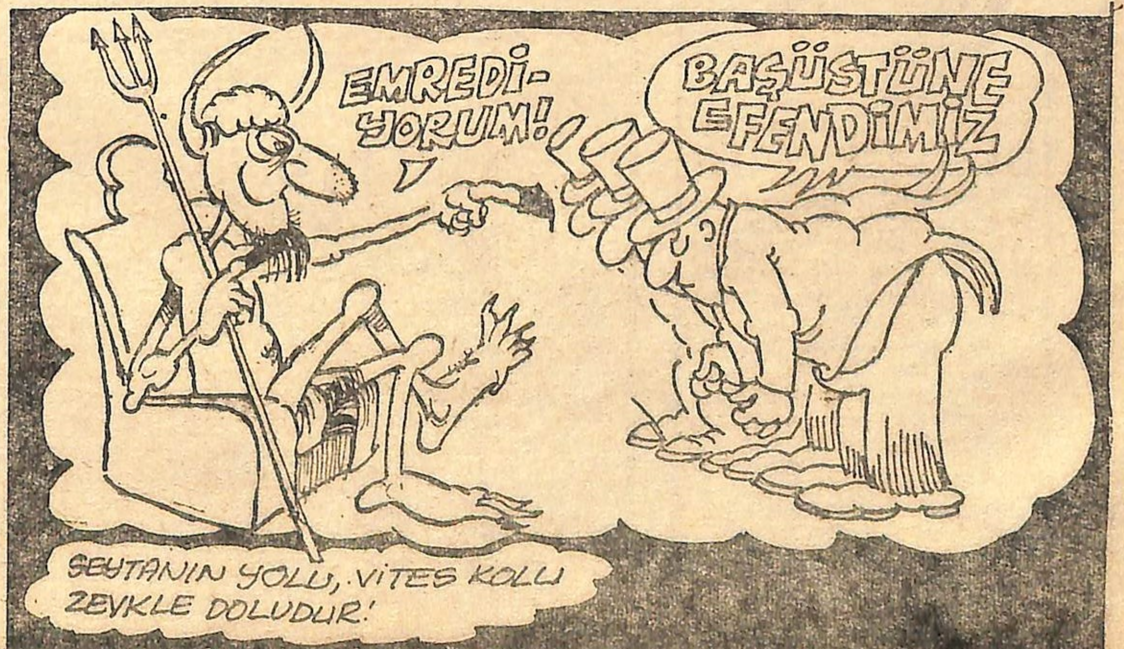
Feyziden sonra sıra Aslan'a gelmişti.

OKUL SIRALARINDAN YANKILAR

Kim Göndermiş?

Ortaokula, kayıtlarımızı yeni yaptırmıştık. İlk sabah bahçede toplandık. İdareciler sıra yaptılar. Şubelere göre ayırımlar yapıldı. Sıralar halinde sınıflara giriyoruz. Tam bu sırada arkadaşım Şahap BAYAV nefes nefese ve geç kalmış olarak sıranın sonunda beni görüp yanıma geldi. Ayırımdan habersiz benimle 1-C sınıfına girdik. Biraz sonra Müdür Yardımcısı sınıfa geldi numaralarımızı okudu. Tabi Şahap'ın numarası yok. Ben yavaşça:

— Şahap söylesene numaranın okunmadığını.

— Hocam beni okumadınız.

— Adın ne?

— Şahap BAYAV

— Numaran?

— 455

Hoca elindeki listede aradı aradı bulamayınca;

— Oğlum seni buraya kim gönderdi?

— Babam gönderdi hocam.

İsmail SEZER
SEKA — GİRESUN

KAÇ SENEDE BİTİRMİŞ

Ziraat Lisesinde okuyan bir arkadaşım anlattı. Onlar Lisede okurken bir hocaları varmış gırgırmı gırgır.

Dersin çok iyi bir yerindeyden gırgır bir öğrenci kalkıp hocaya şöyle sormuş:

— Hocam sizin için, Liseyi altı senede bitirmiştir diye söylüyorlar doğrumu?

Bunun üzerine son derece sinirlenen hoca:

— Otur yerine küstah.. Kim demişse halt etmiş. Ben liseyi beş sene de bitirdim beş, demez mi?...

Giden Osman Bölükbaşının ağlıyarak köşkten ayrıldığını söylerken o sırada radyodan Bölükbaşının adını duyan annem atılarak:

— Bizim Osmandamı oraya gitmiş, demez mi..

Mehmet KESEN
Zincirlikuyu Mah. Taşkıran Sokak No. — BURSA

YEDEK PARÇA

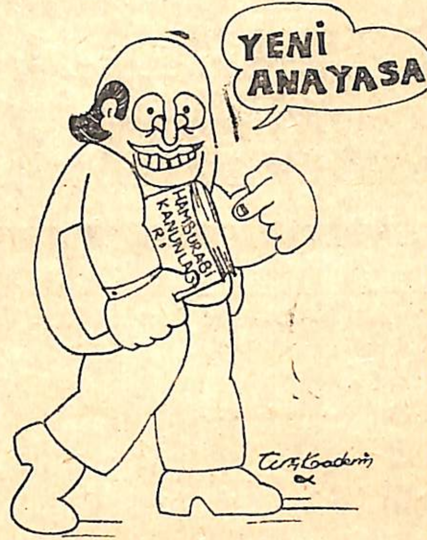
Dolmuştayım. Yanımdaki iki adamdan biri arkadaşına birşeyler anlatıyor. Bir problemi olduğu sezinlenmekte.

Birkaç durak sonra bir sarhoş bindi arabaya. Kapıya, koltuklara zor tutunuyordu. Yolcuların yardımı ile güç belâ oturabildi. İki durak ötede gene aynı güçlükle indi.

Az önce arkadaşına birşeyler anlatan adam:

— Biliyormusun, dedi, ne istiyorum? Şu sarhoşun kafası şimdi bende olsaydı...

Nail Tekin ÖNDER
Alsancak Ortaokulu
Matamatik Öğretmeni
İZMİR

— Demirel, anayasanın değiştirilmesini istiyor.
(Tunç Karadeniz — İstanbul)

HAZİNE

Adamın biri yaşlılığını düşünüp evinin bahçesinin bir kenarına bir çömlek altın gömüp saklar lâkin gel zaman git zaman biraz hastalanınca paraya ihtiyacı olur oğlunun para için telaşlandığını görür, oğluna:

— Gel üzülme evlât, der benim bir kenara gömülü ufak bir hazinem var, ölürsem nasılsa senin, gel de sana yerini göstereyim lâzım olursa oradan alıp harcarsın.

Ve oğlunu alıp bahçeye çıkar, çömleği gömdüğü köşeye götürüp yerini gösterir, başlarlar kazmaya... Nihayet çömlek ortaya çıkar lâkin içinde bakarlar altın yerine madeni ve kâğıt para var yaşlı adam, bu duruma şaşırıp kalır. Sonra oğluna dönüp:

Evlât, der bizden önce buraya herhalde bir borsacı uğramış olacak içindekileri piyasaya göre ayarlamış!...

IŞIK
Ekim Sokak No. 4/4
Yeşilyurt — İSTANBUL

KEÇİLER VE OĞLAKLAR

Olay Sivas ilinin Divriği ilçesine bağlı Şahin köyünde cereyan eder. Bu köyde Mehmet ağa adında biri vardır. Mehmet ağa ihtiyardır. Gözleri iyi görmez. Oğlu Veysi kumar oynar. Oyunda kaybettikçe ağıldan keçileri satar, sattığı keçiler kadar ucuzundan oğlak alıp keçilere katarmış.

Mehmet ağa her gün keçileri sıradan sayar, tamam. Zaman gelir herkesin keçileri yavrulamaya başladığı halde Mehmet ağanın keçilerinde yavrulayan olmaz. Mehmet ağa üzülür. Komşusu Hüseyin'i çağırarak durumu anlatır ve keçilere bir bakmasını söyler.

Hüseyin ile ağıla giderler. Hüseyin ne görsün, Mehmet ağanın keçileri oğlu Veysi'nin kumarda kaybetmesi yüzünden oğlak olmamışlar mı?!.

Ali TUNA
Cum. Mh. 152 Sokak, No: 36 — ERZİNCAN

— Oy avlamasını bildiğim gibi eş seçmesini de bilirim tatlım!...

ÇÖPÇÜ

İş gücümüzün Almanya serüveni, köylümüzün ekonomik benliğine iyice işlemiştir. Bunun tipik örneklerini görev yaptığım köyde yakından gördüm.

Sene sonunda öğrencilerime, gelecekte hangi mesleği seçmek istediklerini soruyordum. Öğrenciler kendi arzularınca genellikle doktor, mühendis veya buna benzer meslekleri seçiyorlardı. Bir öğrencimden umulmadık bir yanıt aldım:

— Çöpçü olacağım.

Sınıfta küçümseyici bir gülüşme oldu. Öğrencim hiç istifini bozmadan, hattâ böbürlenerek ekledi:

— Ama «Almanya çöpçüsü...»

Aydın AKKAN
Uçobalar Köyü Öğretmeni — Boğazlayan/YOZGAT

KİME HİTAP EDİYOR?

Kadın söyleniyordu:

— Kaçırmamak için elimden geldiği kadar itina ediyorum, ne kadar mümkünse o kadar nazik hareket ediyorum...

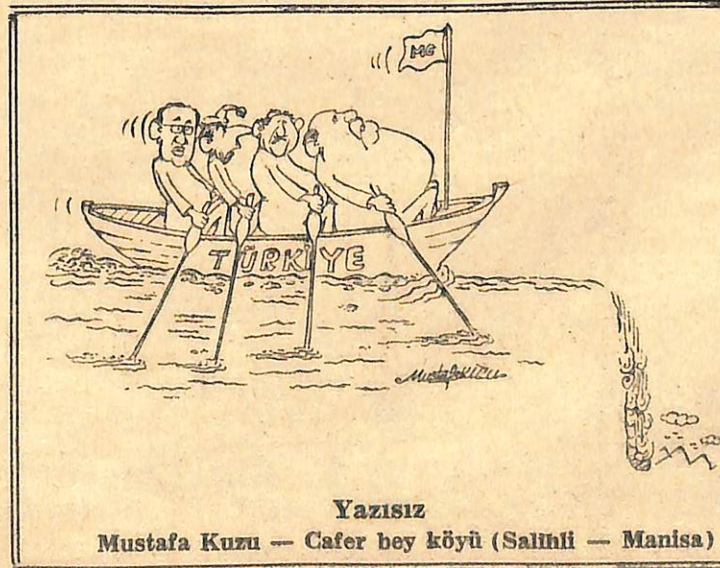
Bunu duyan kocası:

— Teşekkür ederim! Ben de hayatımın sonuna kadar sana aynı şekilde mukabele edeceğim.

Deyince, kadın hayretle yüzüne baktı:

— Ayol, ben senden değil, çorabımdan bahsediyorum.

Mehmet ÖNGEN
Atatürk Öğrenci Sitesi yurt: 6
Topkapı/İST.

Yazısız
Mustafa Kuzu — Cafer bey köyü (Salihli — Manisa)

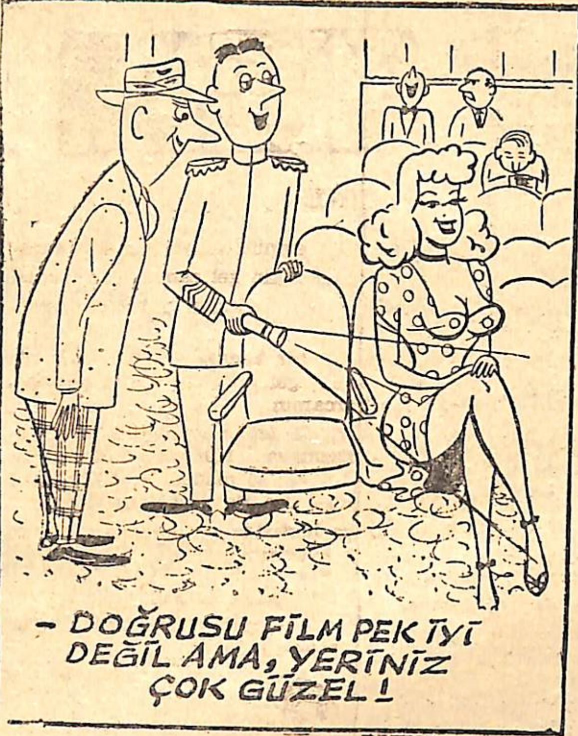
ÇARŞIDAN GEÇEN GÜZEL

Kaşların bir yay gibi,
Yüzün dolunay gibi.
Çıkmışsın böyle çarşıya,
Sana bakıyor güzelim;
Bütün esnaf
Karşı karşıya...
Boy bos endam çalım yerinde,
Çarşıyı birbirine katıyorsun
Her seferinde...
Kirpiklerin birer ok,
Senden güzel, geçen yok,
Bu çarşıdan...
Biliyorsun!
Çekmişsin çizmeleri;
Gene, sabah sabah,
Hangi kalbi fethe gidiyorsun!...

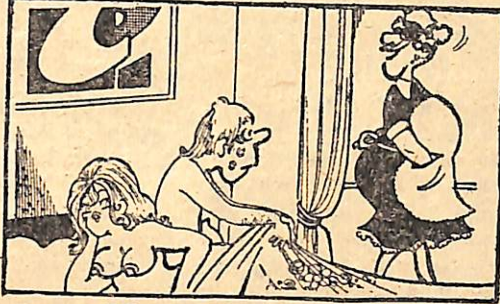
İSMAİL ACAR
Amasya Lisesi Öğretmenlerinden
AMASYA

Dünya Karikatürleri

Kadın, değişik toplumlarda değişik yorumlara uğruyabilir. Ne var ki, yapı olarak kadına duyulan gereksinim pek fazla değişmiyor. Kısaca: kadın, her yerde kadındır!..

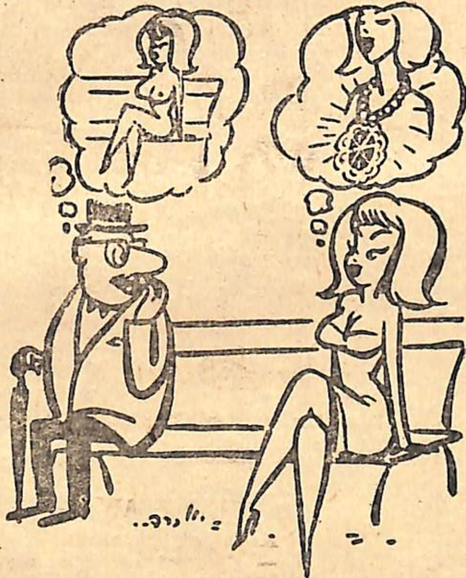
– DOĞRUSU FİLM PEK İYİ DEĞİL AMA, YERİNİZ ÇOK GÜZEL!

– BU GÜN MÜTHİŞ DEĞİLDİNİZ.. BİR DOKTORA GÖZÜKSENİZ İYİ OLUR!..

– ŞİMDİ HAVA TAHMİN RAPORUNU VERİYORUZ SAYIN DİNLEYİCİLER!

YAZISIZ

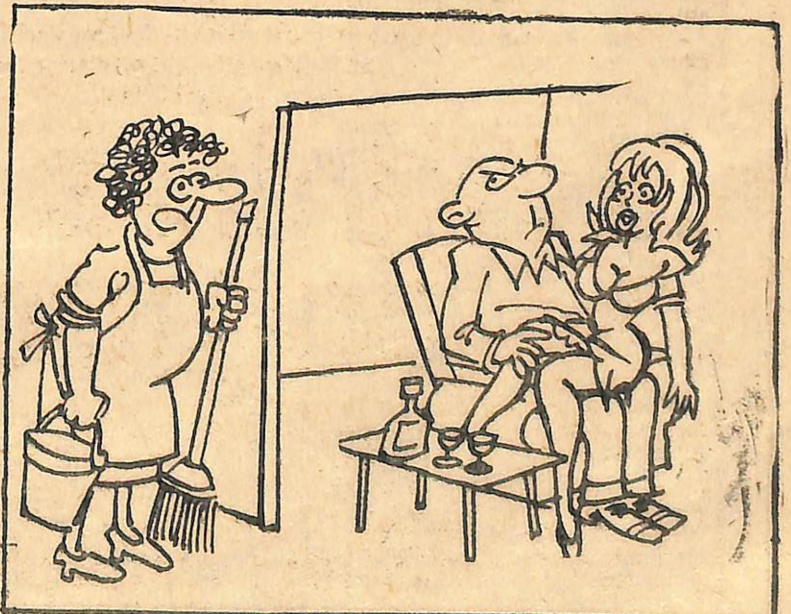

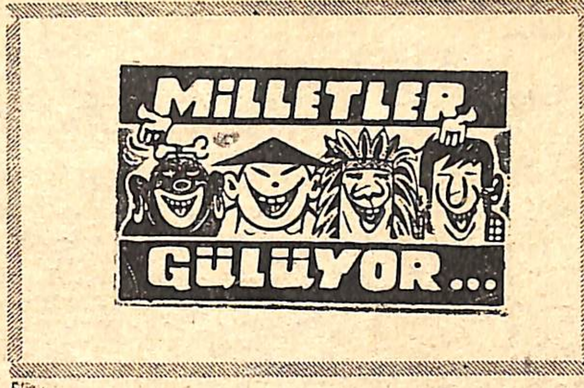
YAZISIZ

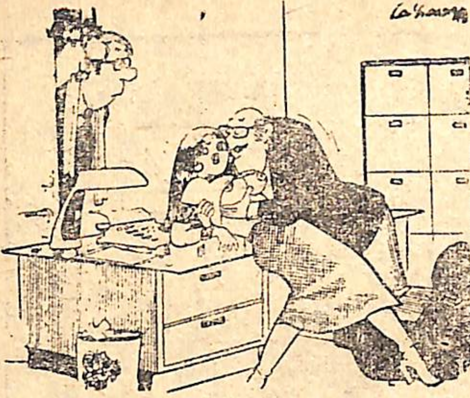

– NİHAYET ARADIĞIM KADINI BULDUM KOMSERİM! BU BENİM OLSUN NOOLUR!..

– YORULAN BENİM, O NE YAPTI BEYEFENDİ? ORAYA OTURMAK BENİM HAKKIM DEĞİL Mİ?

— Beni sonra ara... Çünkü şu anda maaşıma zam yaptırmak üzereyim.

Kaç Kişi

Yaşlı sekreter kız, çok sevinçli görünüyordu, bürodaki arkadaşlarına:

— Yarın evleniyorum, dedi. Biliyorsunuz, ben evlenince bir çok erkek mutsuz olacak.

Arkadaşlarından biri dayanamadı sordu:

— Kaç kişiyle evleneceksin ki?

Yeni figürler

Kulüpte, kadın, erkeği tebrik etti:

— Az önce seni dansederken gördüm. Yeni figürlerle dolu bir dans yapıyordun. Çok hoştu. Bu dansı ne zaman öğrendin?

Erkek tuhaf tuhaf kadının yüzüne baktıktan sonra:

— Ne figürü? dedi. Benim dans filân öğrendiğim yok. Tuvalete gitmek için çiftler arasından geçmek zorunda kalınca o hale geldim!

Yeni elbise

Eve yeni elbisesiyle dönen kadına kocası bağırdı:

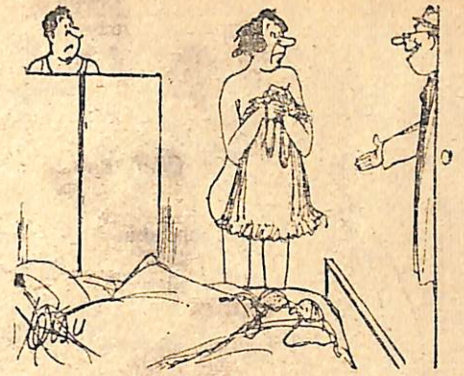
— Bu kadarı fazla! Bir ay içinde dördüncü elbise bu!

Kadın:

— Ne yapayım, dedi. Görünce dayanamadım. Şeytan dürttü beni...

— Sen çekil aradan bakayım deseydin şeytana.

— Dedim. Çekildi ve arkadan bakınca daha güzel görünüyor dedi.

— Bir aşığın mı var? Hah!. hah ha!... Mayıs ayında «Nisan bir» şakası mı yapıyorsun bana?

Sarhoş Dönüşü

Kadın, sabahın saat beşinde meyhaneden evine sallana sallana dönen kocasına, sordu:

— Sabahın bu saatinde ne diye eve döndünki?

Adam umursamayan bir tavırla cevap verdi:

— Ne diye olacak, kahvaltı etmek için şekerim!

Tasarrufun Böylesi

Baba sinirlenmişti. Küçük oğlu durmadan ağlıyordu. Karısına bağırdı:

— Çekilmez bir çocuk bu. Durmadan ağlıyor, bağırıyor, uluyor... Nesi var anlamıyorumk!

Karısı cevap verdi.

— Nesi olacak, sana çekmiş! diye

Para durumu biraz kıt olan Moris, bir gün 49 franga bir ayakkabı satın aldığında, satıcıya sordu:

— Ayakkaplarımın çabuk eskimemesi için ne yapsam acaba?

Satıcı:

— Bakın dedi, size bir çare söyliyeyim, adımlarınızı çok geniş atın, bu şekilde on adımda gideceğiniz yere, beş adımda gitmiş olursunuz, yani ayağınla daha az yere basmış olacağınızdan ayakkaplarınızda daha az eskimiş olcaktır.

Bir kaç gün sonra, sokakta zavallı adam, satıcıyla karşılaştı:

— Nasıl, denedinizmi benim usulümle yürümeyi?

Adam asık bir yüzle:

— Evet, dedi. Ben tavsiye ettiğiniz gibi alabildiğine geniş attım adımlarımı. Ama daha ikinci adımda, 49 franklık ayakkabımı eskitmiyeyim derken, 90 franklık pantolonum yırtıldı!...

Topal Kadının Özelliği

Evlendirme bürosuna giden delikanlı kendisine topal bir kadın göstererek onunla evlenmesinde ısrar eden kurum sahibine:

— Fakat, efendim, bu kız topal! dedi.

Kurum sahibi:

— Olsun, onunla evleniniz, bu sizin yararınıza, diye cevap verdi.

— Anlamadım?

— Bakınız: örneğin, bacağı biraz topal olmıyan bir kadınla evleniyorsunuz... eh, bu kadın bir gün perdesini asmak isterken ayağı kayıyor ve düşüyor, bacağı kırılıyor. O zaman derhal hastahaneye telefon ediyorsunuz, ambülans getirtiyor, onu hastahaneye götürtüyorsunuz. Ayağı alçıya konuyor, fakat yine de topal kalıyor. Bir sürü masraf, adeta bir servete mal oluyor ona harcadığınız para. Oysaki bu nasıl olsa topal geçirdiği kaza için beş kuruş harcamamış olacakınız ona sahip olduğunuzda!...

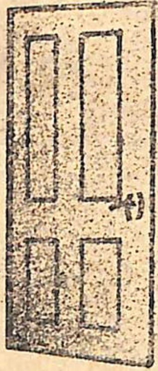
İtiraf

Kadın, ölüm halindeydi. Son anlarında kocasına vasiyette bulundu:

— Ben öldükten sonra fazla oyalanma ve evlen. Yalnız senden bir ricam var: Elbise ve kürklerimi yeni karına ver giysin. Bu şekilde beni hatırlarsın.

Adam kederle başını salladı:

— Böyle bir şey olamaz canım, dedi, Çünkü senden sonra alacağım kadının bedeni üç numara daha büyük. Senin elbiselerin dar gelecek ona...

..tasarruflarınızın değerlendirilmesinde ve yurt sathında yaygın hizmet veren bankamızı seçtinizse,

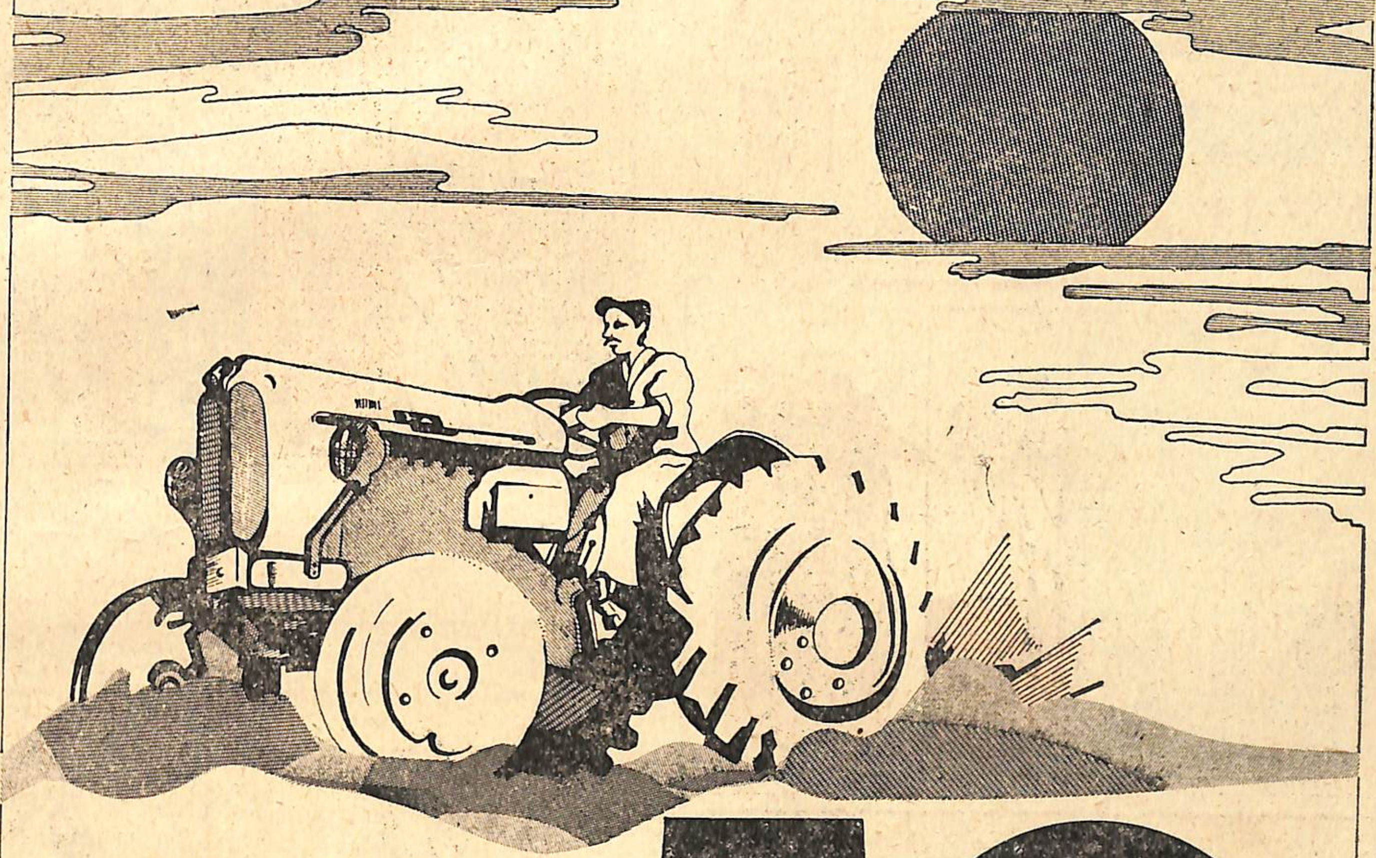
..tercihiniz doğrudur!

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın: 60180 — A. 20310 — 40)

YURT EKONOMİSİNİN TEMEL DAYANAĞI

50

milyarı aşan plâsmanları ile...

CELAL.

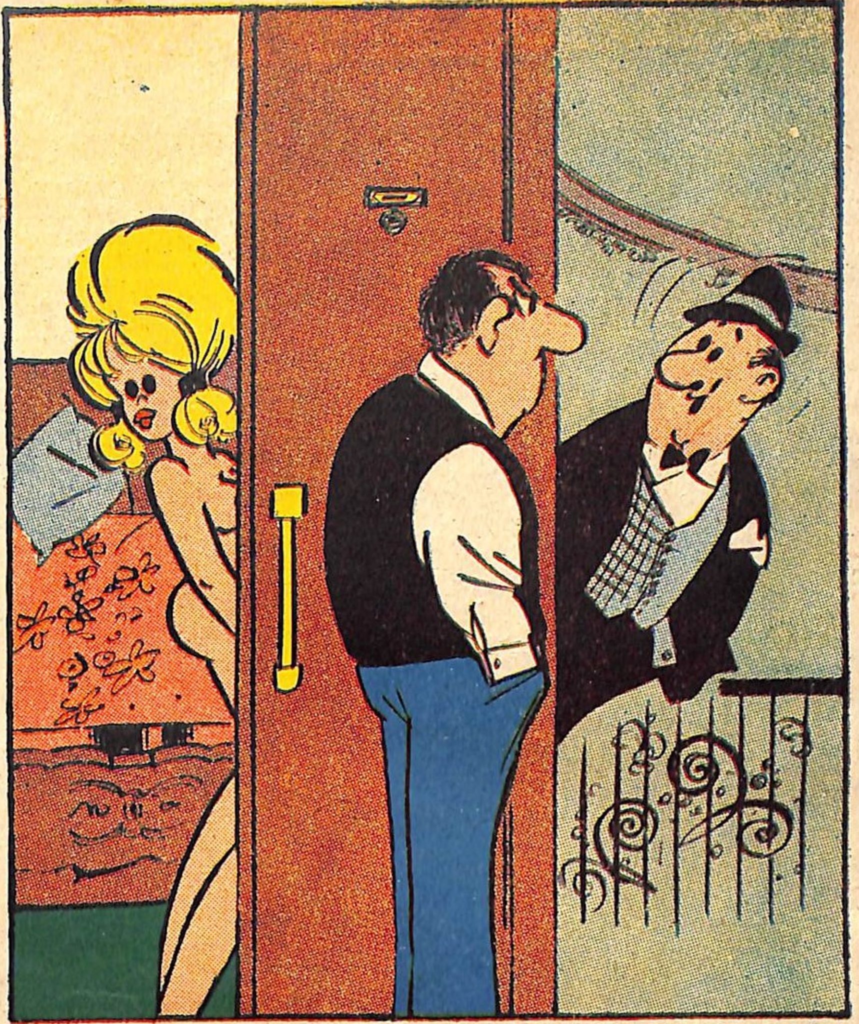
T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın: 60053 — A. 20135 — 41)

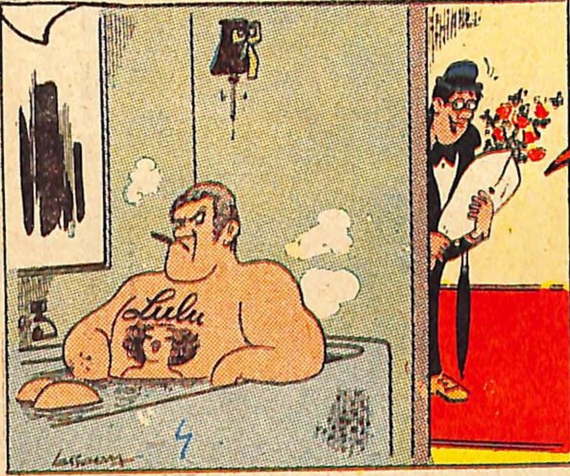
Akbaba

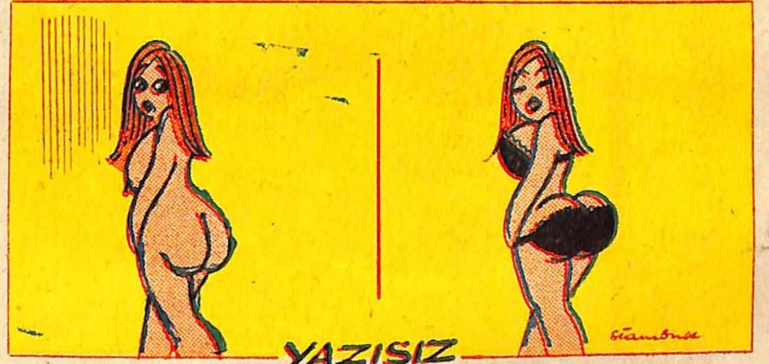
– SONRA DA YÜZME ÖĞRETİRSİN BANA!

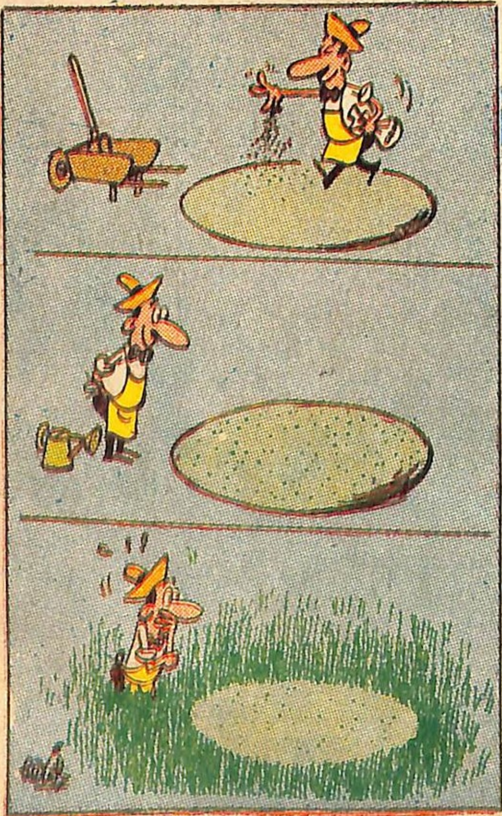
– NE İŞİN VAR ARKADAŞ ?.. GÖZÜMLE GÖRMEDİKÇE İNANMAM SANA!

KÜÇÜK LULU! GÜZEL LULU! KALBİM SANA SEVGİ DOLU!

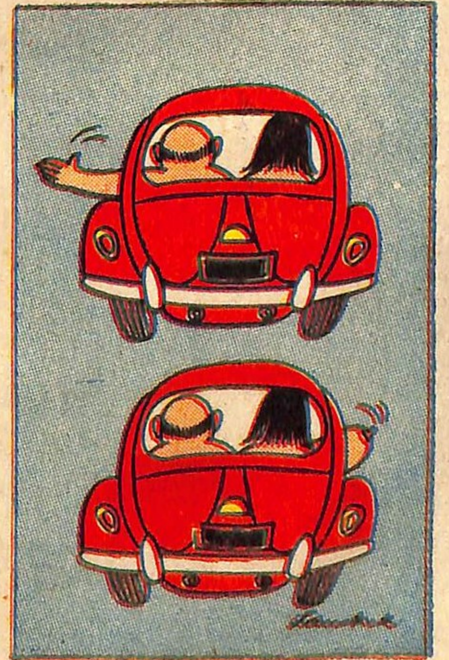
YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ